

ATOSLŪGIO ITAMPA

Praėjusių metų viduryje prasidėjęs įtampos didėjimas tarptautinėje politikoje, šiuo metu yra lyg ir sumažėjęs. Nervinis karas, kurį vadina šaltuoju karu, atrodo, kiek pabodęs ir per daug jau tapęs paprastas, eiliniam piliečiui pamažu nustoja savo žavingumo. Nuolatinis įtampos kaitaliojimas tarptautinėje politikoje, prasidėjęs tuoju pasibaigus karui, Vengrijos įvykių ir Suezio vandeny byloje pasiekęs aukščiausią tašką, gerokai išvargino vakarų politikus, o taip pat ir visų socialinių sluoksnių gyvą, aktyvų elementą.

Lenkijos darbininkų maištas Poznanėje, Vengrijos revoliucija ir bendrai stiprus judėjimas už „geležinės uždangos“ ir mūsų nervus įdiligines gerokai, pasaulyje pamažu eina užmarštin. Laikraščiuose jau nebeatome entuziastiškų paramos pareiškimų herojiškai vengrų tautai.

Taip pat ir Kremliuje nematyti jokių ypatingų išorės ženklų, kurie jaudintų neramią pasaulinę opiniją. Raudonasis slibinas prarijęs auką, norėjusią ištrūkti iš Maskvos glėbio, atrodo besistengiąs visa tai galutinai suvirškinti. Tačiau visi čia suminėti atoslūgio reiškiniai nėra natūrali šio įvykio pasėka, kai visai dingsta įtampa sukėlusiai priežastis. Žinome gerai, kad Maskvos žudikų rankos vis dar tebemirksta pavergtųjų kraujuje, todėl ir įtampos sumažėjimas teatrodė, paprastai kalbant, tik tylą prieš audrą, kurios negalima bus išvengti, jei nebus pašalinta pati priežastis.

Raudonasis smurto ir teroro režimas turi dingti, tai žinome gerai ir tikime, anot poeto žodžių, kad „truks kantrybė, apmaudas širdį sugels“... o tada ir vėl matysime savo tėvų žemę laisvą.

SUESO VANDENYS

Artimųjų Rytų padangėje giedros tuo tarpu nematyti: žydų ir egiptiečių neapykanta kas kartą darosi didesnė. Gi žydai nejuokais vis tvirtina, kad jeigu Jungtinės Tautos nepajėgs ar nenorės patikrinti Izraelio valstybės saugumo ir sustabdyti Egipto savivaliavimus žydų atžvilgiu Suezio kanalo ar Akaba įlankos vandenyse, bei nesiliaus žydų teritorijos užplandinėjimai, tai Izraelis bus priverstas savo priemonėmis tai sutvarkyti. Be abejonės, tai atliktų ginklai, kurių Egiptas, atrodo, bijąs, nes pastaruoju metu ir nacionalistiškai užsispyręs Naseris pamažu darosi sukalbamesnis. Tačiau Artimųjų Rytų įtampos Centre ir vėl atsiranda Suezio kanalas. Kaip žinome, JAV valstybės, Anglija, Prancūzija ir Norvegija buvo įteikusias Egiptui memorandumą dėl Suezio kanalo administravimo. Šiame reikalavime buvo pabrėžta, kad ir JAV-bės yra suinteresuotos šiuo kanalu. Buvo reikalaujama taip pat, kad mokestis už naudoji-

mąsi kanalų būtų dalinamas į dvi lygias dalis, kurių viena tektų Egiptui, gi antroji Tarptautiniam Bankui. Nenori Egiptas ir toliau pripažinti jokių teisių kanalo administracijoje nei vienai šiuo kanalu besinaudojančiai valstybei. Taip pat nieko nenori žinoti Egiptas nei apie Izraelio laivus, kurie esą ir toliau negalės naudotis šiuo kanalu.

Pakistanas pasirašė karinę sutartį, gi 1955 m. vasario 24 d. gimė Bagdado paktas, kurį pradžioje tepasirašė Turkija ir Irakas, pareiškiant, kad prie jo galinčios prisidėti ir kitos valstybės, — išskyrus Izraelį, — suinteresuotos komunistinio pavojaus galimybėmis. Tų pačių 1955 metų kovo mėn. 30 d. prieš šio susitarimo prisidėjo Anglija, liepos mėn. 1 d. — Pakistanas ir

Skoningi ir gražūs mūsų liaudies meno kryžiai puošdavo seniau lietuvių sodybas ir gyvenamuosius namus.

Tuo būdu, matome, kad Suezio kanalo klausime yra tiek daug neaiškumų ir kabliukų, kad nenoromis priename prie išvados, jog Suezio kanalo reikalas ir toliau lieka pavojingu grąsinimu pasaulinei taikai.

Iš kitos pusės, kanalo valymo darbai eina prie galo. Jau dabar kanalu gali plaukioti 10.000 tonų laivai, o iki balandžio mėn. 12 d. tikimasi visiškai sutvarkyti visų laivų plaukiojimą.

LAUKTA STAIGMENA

Bagdado susitarimas, kuriame dalyvauja Irakas, Iranas, Pakistanas, Turkija ir Anglija, Artimųjų Rytų įvykių pasėkoje buvo kiek susvyravęs. Kaip žinome, paskutiniame šio pakto valstybių posėdyje Anglijos vyriausybės atstovo nebuvo. Buvo imta net kalbėti, jog Bagdado paktas, nors ir nepamesias anti-komunistinio atspalvio, bet bus paverstas grynai mahometoniškų valstybių sąjunga, atsi-ribojant nuo tiesioginės vakariečių įtakos. Buvo imta net kalbėti apie Artimųjų Rytų srityje susidarancią politinę tuštumą dėl kurios dominavimo Izraelio - Egipto ginče buvo prabilę ginklai.

Šio pakto istorija trumpai yra tokia. 1954 metais Turkija ir

spalio mėn. 11 d. Iranas, sudarydamas tuo būdu Artimųjų Rytų antikomunistinį penketuką. Dabar gi, neseniai pasibaigusioje Bermudų konferencijoje, prie šio pakto karinės komisijos prisijungia ir JAV valstybės, kurios anksčiau nors ir rėmė antikomunistinę šio pakto kryptį, bet nerodė jokio noro prisidėti prie jo. Tuo būdu, Eisenhowerio ir Mac Millan Bermudų konferencijoje prietas susitarimas Bagdado pakto atžvilgiu, neabejotinai, yra staigmena, turinti ypatingos prasmės ateities įvykių raidoje.

Be abejonės, šis įvykis rodo, kad JAV ir Anglijos santykiai, gerokai apirę Artimųjų Rytų įvykių akivaizdoje, sutvirtėjo. Iš kitos gi pusės, tenka manyti, kad Eisenhowerio doktrinos Artimųjų Rytų padangėje vykdymas buvo be atramos taško šioje srityje. Dabar gi prisidėjimas JAV valstybių prie Bagdado pakto suteikia Eisenhoweriui tvirtą ir tikrą išeities punktą šio plano vykdymui.

Tenka manyti, kad JAV valstybės, pabūgusios galimos politinės tuštumos susidarymu šioje srityje, pasiryžo, kad ta tuštuma nesudarytų. Tai pasiekė Eisenhoweris prisijungdamas prie Bagdado pakto ir padarydamas

VLIKO ATSIŠAUKIMAS ! PAVERGTĄJĄ LIETUVĄ

BROLIAI IR SESĖS TĖVYNĖJE!

Vasario 16-oji, Tautos šventė, sukelia mummyse praeities atsiminimus, bet dar daugiau skatina naujam ryžtui laimėti laisvę tautai ir nepriklausomybę Tėvynei Lietuvai.

Gilios pagąrbos jausmu minime žuvusius namie ir Sibire mūsų brolius ir seses.

Didžiu ir giliu susirūpinimu sekame Jūsų dabarties sunkią būklę. Kad ir ką darytų sovietinis okupantas ir jo sukurtasis Lietuvoje režimas — bloką ar net ir gerą — jo darbus lydi žmogaus prievartavimas ir išnaudojimas, žmogaus asmens paniekimas ir klasta. Klasta yra perteke visi jo veiksmai, o ypač įkyri propaganda, kuri Jūsų medžiaginių skurdą ir dvasinį prievartavimą vadina laimingą gyvenimą ir žada vis naujus laimėjimus, kuriais ne Jūs pasinaudosite.

Labiausiai Jus slėgia, kad sovietinis režimas pajungė Jus savo valiai, paniekino Jumyse žmogų ir verčia vergauti Kremliaus grobuoniškiems tikslams. Režimas reikalauja iš Jūsų ne tik darbo, bet ir Jūsų sielos. Neteke teisės būti žmonėmis. ...

Broliai ir sesės Tėvynėje! Nepasiduokite nevilčiai. Priešingumai tarp Maskvos ir laisvojo pasaulio vėl padidėjo. Ilgus metus bolševikų nesupratę Vakarai ieškojo taikingo sugyvenimo su Sovietais, daug kame jiems nusileisdami. Bet praėjusių metų įvykiai, ypač Vengrijoje, išryškėję Sovietų agresiniai siekimai Afrikoje ir Azijoje dar kartą parodė ir atidarė akis laisvajam pasauliui, kad bolševizmas tol nenurims, kol pavergs visą pasaulį arba pats žlugs.

Nekurstome karo. Bet bolše-

vizmas pats, vis naujų užgrobtųjų alkanas, artina galutinio atsiskaitymo valandą. Tokia padėtis, kokia ji yra, negali pasilikti ilgam. Maskvos diriguojamas komunistų blokas arba privers, pagaliau, Vakarus imtis realių priemonių, arba kamunizmą pataus tos jėgos, kurias jis pats prieš save ugdo. Įvykiai Lenkijoje, Vengrijoje ir kituose pavergtuose kraštuose, taip pat dažnesni viešo nepasitenkinimo pasireiškimai pačioje Rusijoje rodo, kad tos jėgos sparčiai bręsta.

Broliai ir sesės Tėvynėje! Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, apjungiąs lietuvių laisvajame pasaulyje pastangas dirbti Lietuvos išlaisvinimui, seka įvykius ir daro ką galėdamas, kad laimėtų Lietuvą bylai vis daugiau talkininkų. Tuo reikalu daug padaryta. Nors negalime tiksliai pasakyti, kada išsilaisvinimo diena ateis, bet visa pasaulinių įvykių raida sako, kad ji artėja kaip neišvengiamą būtinybę.

Tuo tikėdami, būkime nepalaužiami laisvės siekdami ir būkime įsitikinę, kad ji bus laimėta. Te Jūsų vidinis atsparumas bus neįveikiamas okupanto užmačioms! Venkite žygių, kurie galėtų išprovokuoti Maskvos represijas. Išsaugokite jaunimą tautos laisvai ateičiai.

Esame išvien su Jumis dabarties sunkioje kovoje ir siekiuose atkurti laisvą ir demokratinę Lietuvą. Kaip bebūtų žiauri dabartis — ištvėrkime! Pasaulio imtynėse laimės žmoniškumas ir laisvė. Laimėsime laisvę ir mes.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Pavergtųjų Apeliacija Bermudų Konferencijai

Tautinių delegacijų pirmininkai Pavergtose Jungtinėse Tautose kovo 21 d. mušė telegramą Bermuduose posėdžiaujantiems JAV Prezidentui ir D. Britanijos Ministeriui Pirmininkui. PJT konsultuoja JAV ir D. Britanijos vieningumo ir bendradarbiavimo didelę reikšmę, primena ten pat Bermuduose 1953 m. vyku-

POPIETINĖS ŠV. MIŠIOS

Ziniomis iš Vatikano tvirtinama, kad pagal 1957 m. kovo mėn. „MOTU PROPRIO“ šv. Tėvas suteikė teisę Vyskupams leisti kasdien laikyti popietines šv. Mišias. Pagal šv. Sosto nutarimą iš 1953 m. sausio mėn. 6 d. popietinės mišios galima buvo laikyti šventajam Tėvui leidus ir tikėtai bažnytinį švenčių progą bei kiekvieną pirmąjį mėnesio penktadienį.

Pagal dabartinį „Motu proprio“ ir eukaristinis pasninkavimas sumažinamas iki 3 VALANDŲ, — valgio atžvilgiu, — ir vienos valandos bealkoholiniams gėrimams, prieš rytinių, vakarinių ar vidurnakčio Mišių Komuniją. Naujasis „Motu proprio“ patvirtina taip pat, kad vandens gėrimas nenutraukia pasninkavimo. Ligonyms prieš pat Komuniją galės priimti bet kokios rūšies vaistus ir gerti bealkoholinius gėrimus.

Šventasis Tėvas ragina tačiau tikinčiuosius ir kunigus, kad normaliose aplinkybėse laikytų garbingus ir senus eukaristinio pasninko papročius, jei tik sveikata leidžia.

Kol kas visiems reiklia laukti oficialaus Vyskupo leidimo ir dar negalima naudotis šiuo nauju įstatymu.

pasauliui, kad JAV ir Anglijos interesai šioje srityje yra vieningi, kad nėra nuomonių skirtumo ir kad Anglijos reikšmė ir įtaka negali būti nei pašalinama nei sumažinama šioje srityje.

Be abejonės, šis dviejų politikų susitarimas yra kiek netikėtas, tačiau labai svarbus ir reikšmingas.

— a. b. c. —

sios JAV — D. Britanijos — Prancūzijos vyriausybės galvų konferencijos pažadus pavergtiesiems ir linki, kad dabartinė Bermudų konferencija surastų praktiškų priemonių sovietų pavergtųjų valstybių nepriklausomybei atstatyti. „Jei prie mūsų tautų nuolatinio spaudimo iš vidaus prisidėtų moralinis, politinis ir ūkinis išorės spaudimas, tikrai susidarytų padėtis, kuri priverstų sovietus atsisakyti savo užgrobtųjų Rytų Europoje“ — sakoma pavergtųjų telegramoje. Akivaizdoje paskutiniai įvykių Vengrijoje ir nerimą keliančios padėties kituose pavergtuose kraštuose telegrama ragina konferenciją eiti nuo žodžių prie veiksmų. Telegrama įtaigoja Sovietų pavergtųjų kraštų bylos kėlimą Jungtinėse Tautose arba specialiai tam reikalui sušauktoje viršūnių konferencijoje. Telegrama taip pat pabrėžia, kad Europos ir pasaulio saugumo sistema tegali atsiremti į nepriklausomas ir laisvas valstybes ir kad nusiginklavimas tegali būti pasiektas sovietams pasitraukus iš pavergtųjų kraštų.

PAVASARIS LIETUVOJE

Lietuvoje jau tikras pavasaris, jei tikėti Vilniaus radijo pranešimui iš vasario 22 d. Lietuvos gamtos stebėtojai pranešą, kad vasario viduryje pasirodė varnėnai ir pempės. Pavasariųjų paukščių skaičius kasdien didėja. Ventės rago (Klaipėdos krašte) ir žuvintų ežere pasirodė laukinės žąsys ir gulbės. Panevėžio rajone pradėję žydėti alksniai, nors šiaip jau tatau pastebima tik balandžio mėnesį šilutės rajone ruošiasi sprogti alyvų pumpurai. Apie Vilnių pastebėtos pirmosios pavasario gėlės.

MOKSLO METAMS PRASIDĖJUS

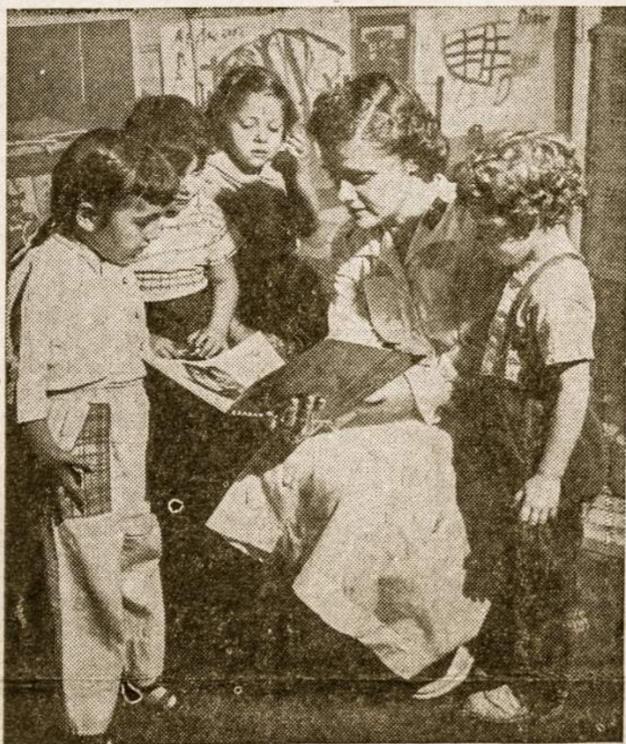
„90% studentų, atėjusių laikyti egzaminus, nemoka kalbėti. Taip, pone Dekane, nemoka kalbėti. Taria žodžius, žodžių grupes, bet be reikšmės. Nemoka sudaryti prasmingo sakinio, nes nežino sintaksės. Kaip gali studijuoti, nemokėdami kalbos? Neturėjau drąsos visus 90% pavaryti. Jų dalis žvilgsniu, gestais duoda suprasti, kad jaučia fizikos dėsnius, bet jų nemoka išreikšti kalbiniais terminais. Iš likusių 10%, kurie moka kalbėti, pusė studentų maždaug žino studijuojamo dalyko elementus. Jų egzaminą įvertinau 10-čia punktų (labai gerai) — tai ištrauka iš Kordobos Universiteto eksperimentinės fizikos profesoriaus dr. Gaviola pranešimo Tikslųjų Mokslių fakulteto dekanui inž. C. A. Revol. Toliau svarsto priežastis, kodėl tokia apverktina studijų padėtis. Dalis kaltės tenka pačiam Universitetui ir valstybinei biurokratijai — pasenę kabinetų aparatai, įrengimų stoka, patalpų ankštumas (1500 studentų klauso minėtą dalyką, o jiems sutalpinti yra tik trys aulės, kurių kiekviena turi tik po 150 vietų), kreditų skyrimo komplikuota tvarka ir kt. Kita dalis kaltės tenka pradžios ir vidurinėms mokykloms, kuriose mokinys eina iš skyriaus į skyrių, iš klasės į klasę be gilesnio patikrinimo, be egzamino. Taip gauna šešių skyrių pažymėjimą, taip ir brandos atestatą (bachillerato). Ateina Universitetan aukštosios studijoms ir profesoriai pamato, kad visiškai nepasiruošę. Visi tą mato, bet iki šiol tik vien minėtas profesorius taip drąsiai ir atvirai šį faktą iškėlė.

Kokia lietuvių moksleivių ir studentų padėtis? — Prof. Hirscho padaryti tyrinėjimai JAV prieš 30 m. parodo gana aukštą lietuvių vaikų inteligencijos laipsnį. 51,7% lietuvių savo inteligencija viršija amerikiečių vidurkį. Lietuviai su ariais ir vokiečiais žymiai pralenkia savo inteligencija britus ir prancūzus kanadiečius, o taip pat italus, graikus, lenkus, rusus (žiūr. Liet. Enciklopa. IX t., „Inteligencija“). Š. ir P. Amerikos lietuviškojo spaudoje dažnai skaitome apie lietuvių moksleivių pirmaujančias vietas mokyklose, laimėtus aukso ir sidabro medalius ir kitokias premijas. Bet turime prisipažinti, kad tai tik dalis tokių ir tai tik mažesnioji. Dalis nesiskiria nuo vietinės moksleivių aplinkos — pasibaigus mokslo metams laiko egzaminus gruodžio mėn., o daug ir kovo mėn. Tokių egzaminų lietuviams moksleiviams turėtų išvengti. Ir turimas inteligencijos laipsnis ir tėvų daromos pastangos, kad netrūktų materialinių galimybių savo vaikų studijoms, įpareigoja lietuviams moksleivius.

Iki nusibodimo kartojamas posakis, kad „kiekvienas lietuvis turi būti savo tautos ambasadorium“, čia vis tik labai tinka. Lietuvis moksleivis skiriasi mokykloje savo išvaizda, bet turi skirtis ir savo pažanga moksle. Turi laikyti savo negarbę, jeigu negali užbaigti mokslo metų be pataisus egzaminų. Tuo nenorime teigt! kad reikia mokyti dėl pažymio, kad trimestrinis pažymys nebūtų mažesnis negu 7. Reikia šie kiti ne tik diplomuoti, bet ir žinoti, pasiruošimo. Kiek daug diplomuoti, ir koks trūkumas specialistu profesionalų Atsimenam vaikų pa-

ralžiaus epidemija, kada reikėjo šauktis medikų iš Brazilijos, Urugvajaus, JAV valstybių, nors šalyje tiek daug medikų. Didesnėms statyboms kviečiamasi inžinieriai ir architektai iš užsienių, nors jų paruoštus planus ir apskaičiavimus pasirašo profesionalai, turį vietinių universitetų titulus ir tuo pačiu... teisę pasirašyti.

Kodėl lietuvis studentas ir moksleivis turi siekti daugiau negu tik pažymėjimo ar diplomo — Ne vien tik asmeninė ir tautinė savigarda to reikalauja. Matome, kad jau dabar kai kurie tautiečiai grįžta tėvynėn,

Mokyklas ir vaikų darželius vėl pripildė mokslo įsiviešantis jaunimas

kartu veždamiesi ir savo vaikus — moksleivius. Turime tikėtis, kad ateis laisvės diena, kada galėsime visi be baimės grįžti. Ir tada lietuviai profesionalai bus ypač laukiami savo tėvų žemėje, kad grįžtų ne vien tik diploma rodydami, bet kad būtų naudingi savai tėvynėi savo profesinėmis žiniomis ir bendrąja kultūra.

Lietuvių vaikai šioje šalyje turi visas reikalingas sąlygas, kad galėtų gerai mokyti. Pamokų gausumui ir jų paruošimui tikrai neperkraunami. Reikalingas knygas ir mokslo priemonės tėvai perka iš paskutiniųjų. Taip pat stengiasi, kad būtų svariai apsiurę. Tai materialinė pusė.

Iš kitos pusės, sakytume, moralinės tėvų pareigos. Tėvai visą laiką turi bendradarbiauti su mokykla. Ne vien tik nueiti kada kviečia į mokyklą, tai jau būna beveik kraštutiniu atveju, kada jau reikia skubios „pagalbos“ vaikui. Reikia nueiti bent kartą į mėnesį ar į du ir pasiteirauti kaip sekasi mokslu, kaip elgiasi. Neužtenka pasikliauti atnešama pažymių knygele vieną kartą į trimestrą. „Pažangesnieji“ vaikai moka ją truputį tam momentui pataisyti ir tik gale metų pasirodo negerovės. Reikalinga nuolatinis ir asmeninis tėvų kontaktas su mokykla.

Nepažangumo moksle vidurinė mokykloje priežastys paeina iš ankščiau. Iš pirmųjų skyrių pradžios mokyklos, iš pirmųjų susitikimų su spausdintu žodžiu, su vaiku literatūra.

Retai kitoi valstybėje vaiku literatūra taip gausi, kaip čia. Vien tik žurnalėlių savaitinių

ar dvisavaitinių vaikams ir jaunimui leidžiamų yra kelios dešimtys. Ir kokia jų kvalifikacija, koks turinys? — Kiek iš jų gali prilygti savo turiniu ir pedagogine idėja Lietuvoje leistiem „Žvaigždutei“, „Žiburėliui“, „Kregždutei“, „Ateities Spinduliams“ ir kit. Gal du ar vieną galima būtų gretinti su buvusiais mūsų žurnalėliais. Čia vaikiškos literatūros, kaip ir bet kokios kitos, leidėjų pirmasis tikslas tik tiražo gausumas ir greitas pasipelnymas. O mažutėlių skaitytojų pritraukti tik šaudymų, plėšimų scenomis, keičiausia fantazija, baisiausiomis pasakomis. Ir vaiko laikas užimamas ir galvutė prikremšama tų žudynių, bokso, zimbiančių automobilių, tarpplanetinių lėktuvų, kitų pasaulio gyventojų viena ar trimis

akimis, keistomis galvomis. Ir kaip tada tilps ton galvutėn aritmetikos skaičiai, istorinės datos ar kirčiavimo taisyklės? Ir vaikas visados greičiau paims patrauklią ir su mažai teksto „historietą“, negu mokyklos vadovėlį. Ši tik nenoromis atvertčia prieš bėgdamas į pamokas, arba jau mokykloje prieš mokytojų ateinant.

Mokykla šiuo metu, ypač vidurinioji (secundaria), auklėjimu neužsiima, o vien tik mokslinimu. Jeigu tėvai nesirūpins ką vaikai skaito, kokias filmas žiūri, kokią draugystę turi, tai vaikas paliekamas pats save auklėti. Ir nustemba tėvai, kad jų paauglys ar jau tikras jaunuolis neturi jiems pagarbos, dažnai necenzūrišką žodį jiems meta. Tai piūtis buvusios sėjos.

Praejuosieji dveji mokslo metai buvo, galima sakyti, tikra nelaimė vaikams. Vėlai prasidėjo, užbaigiami anksti, įvairių politinių suirčių ir streikų pertraukiami. Šie mokslo metai prasidėjo stipresniam ženkle. — Pataisų egzaminai pagriežtinti ir gerokas skaičius tapo „nukirsti“ — paliekami kurso pakartojimui antriems metams. Nuo pat pirmųjų dienų jau einama prie mokslo programos. Tai duoda vilčių mokslo sustiprėjimui.

Stenkimės, kad premijos ir medaliai nebūtų retos išimtis, bet kad taptų taisyklė — lietuviams moksleiviams pirmieji mokykloje. Žiūrėti, kad mokslo metų bėgy mokinys užbaigtų visas „sąskaitas“, kad atostogos būtų tikros atostogos — fizinis ir dvasinis pasiruošimas naujiems mokslo metams.

J. Kaukas

Okupuotoje LIETUVOJE

NERAMUMAI IR SUĖMIMAI VILNIAUS UNIVERSITETE
Suomiu dienraščio „Helsinki Sanomat“ bendradarbis iš Vienos, remdamasis lenkiškai leidžiamu Vilniuje kom. laikraščio „Czerwony Standard“ pranešimu, rašo, jog Vilniaus un-to lietuviai studentai pradėjo energingą antikomunistinę kovą. Nusiskundžiama, kad studentai nenori pripažinti „tarybinių tautų didžiųjų idealų ir laimėjimų“. Jie kasdien klausosi radijo pranešimų iš Vakarų, kuriais šmeižiama Sovietų Sąjunga ir sovietinės tautos. Studentai džiaugiasi nugirdę bet kokius gandus, jei tik kur pasireiškia kokių nors trūkumų ar sunkumų. Kai kurie studentai net reiškė savo simpatijas kontrarevoliucionierių Vengrijoje įvykdytiems žiaurumams. Laikraštis nusiskundė, kad „ideologinės klaidos ir antikomunistinė infiltracija“ Vilniaus un-te nuolat didėjanti. Apie Vilniaus studentų „neišikimybę partijos linijai“ žinia iš Vienos taip pat perdavė didžioji amerikiečių telegramų agentūra U. P. Kai kurie užs. laikraščiai paskelbė apie įvykdytus didesnius suėmimus ir iš Vilniaus deportacijas į Sibirą. (E.)

BOLŠEVIKAI DŽIAUGIASI LIETUVIŲ NEVIENINGUMU

(Elta) Štai kaip „Tiesa“ 1957. I. 6 (Nr. 5) straipsnyje „Jie ragina tylėti“ vertina lietuvių tarpusavio ginčus ir nesutarimą: „Labai nemalonu buržuazinių partijų „vadams“, kai tarpusavio rietenose jie ima ir atskleidžia visi kitų juodus darbelius. Po laiko susigriebe, jie ima raginti vieni kitus... „tylėti apie praeitį, nekelti jos viešumon“. Atseit, tuo pasitarnaujama priešui, antra — nuo tų įvykių praėjęs gerokas laiko tarpas. Kas gi šie piliečiai, kurių taip bijo buržuazinių nacionalistų partijų veikėjai? Tai — paprastieji lietuviai, gyvenę užsienyje, kuriuos su melo pagalba šie „veikėjai“ mėgina išalkyti savo įtakoje“.

Gi apie socialdemokratų toliau taip atsiliepia: „Šie buožių interesų gynėjai dangstėsi „socialistų“ kauke. Neveltui jų partiją ir jų programos darbo žmonės atmetė. Dabar savo užjūrinėje dolerinėje spaudoje loja prieš Tarybų Lietuvą, prieš darbo žmonių didžiuosius iškovojimus socializmo statyboje“... Taigi, bolševikai, meluodami tiesiog per akis ir klastodami grubiausiai tiesą, šitai plūsta tuos, kurie aštriai pasisako prieš okupantus ir jų prievarta pirmąjį lietuvių tautai kruvinąjį režimą.

Toliau „Tiesa“, pacitavusi parašiusio pjęs Kosto Ostrausko žodžius apie gyvenimą emigracijoje ir jos pagimdytas specifines kūrybines problemas, pastebi, jog tarlamai „užjūrio inteligentijos tarpe vis dažniau pasigirsta skaudaus nusivylimo kupinų balsų dėl jų gyvenimo“. Ir čia pat stato taip klausimą: „Kodėl vėl nesusingtū kūrinyne darbe su savo tauta, nepasiseimi iš jos naujų jėgų T. Lietuvoje kultūros darbuotojams sudarytos palankiausios sąlygos kūrybiniam darbui, jie apobti visos liandies pagarba ir melle... Lietuvoje niekas nepersekiamas už savo praeities veiklą, jei tik jis dabar skiria savo žinias ir jėgas liandžiai. Buves švietimo m. nisteris Tonkūnas yra LTSR Mokslių Akademijos narys - korespondentas, dirba kūrybinį darbą eilė kitų praeityje užėmusių buržuazinės vyriausybės ankštus postus žmonių“.

Tepasitraukia okupantai ir jų pakalikai iš Lietuvos, tegražinama jai nepriklausomybė — ir visi užsienio lietuviai be jokių skatinimų „vėl susijungti“ grįš į tėvų žemę. Tačiau dabar ir kultūrininkus okupantai yra pajunę dirbti jų režimui, garbinti paveręčius ir ankštinti komunistinę santvarką. Visoks laisvas žodis yra paneigtas, niekam neleidžiama pareikšti nuomonės, bet viską ir toliau smurtu diktuoja Maskva. O dabartinis režimas teslaiko tik bolševikų durtuvais. Tai gerai žino visi užsienio lietuviai ir be bolševikinių pagyru apie tarlamuosius jų „laimėjimus“. Gedvilas visai teisingai buvo pastebėjęs, jog vad. „soc. lenkynėse lietuviai tegali pasirodyti ne bent su kinaurais užpakaliais ir skylėtais batais“.

Okupantai tarlamai savanoriškai vėkdo toliau šiuo būdu mėginamas prideneti deportacijas iš Lietuvos, I tremiamųjų vieta, kaip paprastai esti, plūsta nauji okupantų ar jų giminių pulkai. Prie „LTSR Minis-

terijų Tarybos“ Vilniuje, Komjaunimo g. 66, veikia vad. „Vyriausioji persikėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo valdyba“. Kaip nacių laikais panašiu būdu buvo telkiami „savanoriai“ prievartiniam darbams į Vokietiją, taip šioji „valdyba“ dabar skelbia, jog „vykdomas persikėlimas į Kazachijos TSR šiaurės Kazachstano srities plėšines žemes nuolatiniam darbu kolūkiuose“. Kad tas tarlamai savanoriškas nuolatiniam darbu į kolchozus perkėlimas neatrodytų taip baisiai, tai jis pavadintas „persikėlimu“... Skelbiama, kad perkeliama tarlamai laisvu noru šeimos, turinčios ne mažiau kaip du darbingus narius. Tokiems išmokama kartinė 600 rub? lių negražinama paskola šeimos galvai ir po 200 rublių kiekvienam šeimos nariui, taip pat telkiama eilė kitų lengvatų. Drauge skelbiama, jog esą panašiu būdu telkiami darbininkai statybos darbus tresto „Kazmetalurgstroj“ imonėse, Karagandos srities Temir-Tau mieste. Darbininkai, sudarę darbo sutartis, kaip skelbiama pranešimuose, gauna negražinama 150 — 300 rublių pašalpą, dienpinigių po 10 rublių vykimo laiku, taip pat gauna teisę nemokamai pravažiuoti ir pervežti bagažą.

Šios rūšies įgaliotiniai išsiuose „veikia“ šiose vietovėse. Vilniuje — Sodų g. 2/4 ir Dzeržinskio g. 16. Kaune — Stalino prosp. 12 ir 82. Šiauliuose — miesto ir rajono vykd. komitete. Klaipėdoje — P. Cvirkos g. 27, Panevėžyje — miesto vykd. komitete, taip pat visuose respublikos rajonuose vykdomuose komitetuose. Respublikų rajonų, kaip žinoma, yra 83. Visi žino, kaip tos rūšies ar panašiais titulais buvo „darbams perkelti“ ar tiesiog išvaryti mūsų tautiečiai po plačiausias Sibiro sritis. Retai kuri šeima nėra davusi panašios rūšies „savanorių“... Ir dabar tos rūšies akcija iš naujo sustiprinta. Ir dar begėdiškai meluojama, jog tikrai „tarybinėje santvarkoje lietuvių tauta igio visiškai nepriklausomybę“, „atgavo visas lietuviškas žemes“ ir gali „kaip norėdama tvarkytis“. (Elta).

—*—

— Pagal specialų pabėgėlių iš bolševikų okupuotų kraštų įsileisti į JAV įstatymą emigracija eina į galą. Šiuo metu baigiamas išrašyti vizos ir tvarkomi paskutiniai formulai. Galutiniai skaičiai dar nėra suvesti, bet pagal jį iš Vokietijos, kaip atrodo, bus išvykę per Baltą apie 1.500 lietuvių, o gal ir daugiau. Šį kartą daug kam pavyko emigruoti ir dėl sveikatos, nors seniau buvo sutikę sunkumų. JAV kongrese 28 demokratai įteikė projektą, kaip reiktų naujai suredaguoti dabartinę emigracijos įstatymą. Įteiktuoju projektu numatoma kasmet įsileistina emigrantų skaičių padidinti iki 250.000. (E.)

— Gauta graži padėka už Vykd. Tarybos pasiūstuosius sveikinimus Eisenhoweriui jo perrinkimo JAV prezidentu progą, nurodant, kokių JAV vyriausybė imasi žygių pavergtiesiems kraštams atgauti laisvę, kokia jiems priklauso pagal Jungt. Tautų Chartą. (E.)

PLT DELEGACIJA VASINGTONE

Sausio 28 — 31 dienomis PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas lankėsi Valstybės Departamente ir pas naujojo JV kongreso lyderius.

PJT atstovus Valstybės Dep-te priėmė Dulles pagalbininkas J. D. Beam drauge su atitinkamų skyrių pareigūnais. Kadangi po Lenkijos ir Vengrijos įvykių Valstybės Departamente jaučiamas Sovietų Sąjungos atžvilgiu tam tikras santūrumas, PJT turėjo uždavinį išsiaiškinti JV nusistatymo kaikiuriuos aspektus. Apie poros valandų draugiškame išsikalbėjime su Valstybės Departamento pareigūnais PJT atstovai turėjo gerą progą ne tik pateikti duomenis apie sovietų pavergtųjų kraštų padėtį bei nuotaikas, bet ir savo argumentus dėl būtinumo suaktyvinti laisvojo pasaulio pastangas Sovietų Sąjungai paskatinti, kad vykdytų Jungtinių Tautų Chartą ir JT pilnates nutarimus, o taip pat suaktyvinti Jungtinių Tautų iniciatyvą Sovietų Sąjungos organizacijos ir intervencijos Centro ir Rytų Europos kraštuose padariniams iširti ir pažeistai teisei atstatyti. To privalo ne tik sovietų pavergtųjų kraštų padėtis ir tarptautinė teisė, bet ir paties laisvojo pasaulio saugumas, nes uždešimas pašalinti sovietinės agresijos padarinius Centro ir Rytų Europoje stumia Sov. Sąjungą į naujų agresijų planavimą ir rengimą, tuo pačiu į tarptautinės įtampos ir naujo pasaulinio karo grėsmės didinimą.

Nors pagal JV konstitucinę sąrangą vyriausybės politikai kongresas tokio tiesioginio poveikio kaip pvz. V. Europos valstybių parlamentai savosios vyriausybės ir neturi, tačiau savo valstybinių autoritetu ir juoba savo įtaka visuomenės nuotaikoms ir nusistatymui kongresas yra labai reikšmingas JV politikos veiksnys. Nepaisant, kad kongreso galimybės tiesiogiai įsikišti į vyriausybės politikos vykdymą yra ribotos ir kongresas negali pvz. tiesiogiai priversti vyriausybę, kad ji imtųsi to ar kito politinio veiksmo, kongreso, ypač senato, sulaukiamasis poveikis vyriausybės politinių sumanymų vykdymui yra dažnai lemiantis. Pvz. Tito vizitas veikiausiai neįvyks tik dėl stiprios kongreso opozicijos. Todėl ir PJT uždaviniam labai svarbu turėti senatorių bei kongresmanų palankumą.

PJT delegaciją priėmė senato ir atstovų rūmų užsienių reikalų komisių pirmininkai: senatorius T. F. Green ir kongresmanas T. S. Gordon,

senato respublikonų lyderis senatorius W. F. Knowland ir senatoriai P. H. Douglas, K. Mundt, J. F. Kennedy, taip pat atstovų rūmų pirmininkas Sam Rayburn ir abiejų partijų lyderiai: J. W. McCormack ir J. W. Martin, jr., ir kongresmanai F. E. Walter ir H. S. Reuss. Pastarasis vadovauja aktyviųjų jaunųjų demokratų grupei, kuri jau paskelbė savo tezes dėl Centro ir Rytų Europos demilitarizuotos zonos.

Pas visus senatorius ir kongresmanus rastas palankus PJT uždavinių supratimas ir didelis susirūpinimas sovietų pavergtaisiais kraštais. Ypač gyvo susidomėjimo PJT delegacijos argumentams parodė sen. P. H. Douglas ir kongresmano Reuss vadovaujamas jaunųjų demokratų sambūris. Sen. P. H. Douglas rengia senatui rezolucijos projektą dėl JV politikos sovietų pavergtųjų valstybių atžvilgiu. Jam taikina sovietų pavergtųjų tautų draugų amerikiečių sambūrio pirmininkas žinomas radijo komentatorius ir žurnalistas Christopher Emmet. Jis maloniai sutiko pasinaudoti ir PJT delegacijos suteiktą medžiaga bei sugestijomis. Kongresmanui Reuss PJT nusistatymai įteikti raštu. Šis sumanus ir energingas JV politikas labai gerai supranta sovietinės politikos vingius, sovietų pavergtųjų kraštų teisėtus siekimus ir sovietinio imperializmo pavojus taikai ir laisvojo pasaulio saugumui.

Po vizitų Valstybės Departamente ir kongrese PJT delegacija turėjo spaudos konferenciją su Washingtono spaudos atstovais ir Park Sheraton viešbučio svetainėje surengė priėmimą, kuriame dalyvavo eilė senatorių, kongresmanų, Valstybės Dep-to pareigūnų, Washingtono reziduojančio diplomatinio korpuso narių ir spaudos bei radijo atstovų.

PJT delegacijos vizitas Washingtono ne tik paryškino JV politikos vadovaujantiems sluogsniams padėtį ir nuotaikas sovietų pavergtuose kraštuose, bet ir paakino JA vyriausybės ir kongreso lyderius suaktyvinti JV politinę iniciatyvą siekti taikos per pavergtųjų išlaisvinimą.

PJT planuose yra tolygios akcijos imtis per savo atstovybes ir kitose laisvojo pasaulio sostinėse, taip pat ir Jungtinėse Tautose.

PJT pasikalbėjimams Washingtono vadovavo PJT pirmininkas dr. V. Masens ir PJT politinės komisijos pirmininkas V. Sidzikauskas.

Vt. Vt.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAI

(Elta). Kaip gautieji iš įvairių vietų pranešimai rodo, ir šiemet visame laisvajame pasaulyje gyvena mūsų tautiečiai visur iškilmingai mini savo nepriklausomybės šventę. Laikomos pamaldos, ruošiami minėjimai, priimamos rezolucijos, kuriomis reikalaujama juo greičiau atstatyti laisvę tiek ilgai okupantų laikomam pavergtajam kraštui.

Per lietuvių spaudą, minėjimus, radijo valandėles drauge atkreipiamas dėmesys, jog visiems reikia kiek galint jungtis į vieną didžiulę lietuvių šeimą, ugdyti lietuvišką solidarumą, puoselėti lietuviškąją kultūrą ir su jos vertybėmis supažindinti svetimuosius, būti savojo krašto ambasadoriais. Mūsų visų pareiga šiandien kalbėti už tuos, kurių burnos užčiauptos. Gyvenamasis momentas reikalauja visus dar daugiau felktis draugėn, budėti savo krašto reikalų sargyboje ir apjungtomis jėgomis rūpintis nepriklausomybės atstatymu.

Pažymima, kad Vasario 16-ja visi lietuviai be pažiūrų ir įsitikinimo skirtumo gyvena kartu didžiū rūpesčiu, kaip ir kada Lietuva bus išlaisvinta.

Vasario 16-sios d. proga pareiškimus į pavergtąjį kraštą ir į laisvėje gyvenančius lietuvius paskelbė Vliskas, jo Vykd. Taryba, diplomatai, ALTas, atskirų kraštų bendruomenių vadovybės ir kt.

Alto Vykd. Komitetas, savo atsišaukime pažymėjęs, kad Vasario 16-ji ir šiemet iškilmingai minima JAV kongrese, toliau nurodo, kad Alto pastangų dėka Lietuvos reikalai per eilę metų susilaukė nepaprastai didelio populiarumo JAV vyriausybėje ir visuomenėje. Kiekvienais metais Lietuvos nelaimė vis daugiau akcentuojama žymiausių Amerikos vyrų kalbose. Amerikos lietuviai pakviesti šiemet Lietuvos nepriklausomybės minėjimas dar labiau sudominti amerikiečius, dar labiau

išgarsinti Lietuvą, dar daugiau sudėti akų, kad Lietuvos laisvinimo darbas būtų įmanoma atsidedus dirbti toliau. Jan bolševikų plūdimas ir Lietuvos laisvinimo veiksmų aergimas rodo, kokį atgarsį vedamoji kova sulaukia kad ir krašte.

Laisvųjų lietuvių pabrėžiamas reikalas būti tiek vieningiems ir taip kovoti už savojo krašto laisvę, kokie kad yra vieningi mūsų tautiečiai Sibire. Šiemet laisvajame pasaulyje per nepriklausomybės minėjimus rūpintasi dar plačiau išeiti į svetimuosius.

Š. m. vasario 16 d. Prancūzijos radijas-televizija davė specialią emisiją į Lietuvą mūsų Tautos šventės dieną.

Svetimieji savo spaudoj gražiai pagerbė Lietuvą

„General - Anzeiger“ (Bonn) vasario 18 d. numeryje gražiai, nors ir suglaustai aprašė Lietuvos nepriklausomybės dienos progą Bonnoje įvykusį rengimą. Pabrėžia, kad diskusijoje prieta išvados, jog Sovietų Sąjungos užsienio politikos linija yra išlikusi ta pati, kaip Pabaltijo kraštų aneksijos metu. Duoda ištraukas iš Dr. Pūnderio prakalbos apie lietuvių kovas už nepriklausomybę, kurios esančios pavyzdys kitiems. Pakartoja taip pat Dr. P. Karvelio patarimą nepasitikėti naujais „neutralinių zonų“ arba „Rytų Locarno“ planais ir jo teigimą, kad tariamasis „tautinis komunizmas“ yra utopija.

„Bonner Rundschau“ vasario 5 d. numeryje minėdama Lietuvos nepriklausomybės sukaktį cituoja VLiko Vykdamosios Tarybos paskelbtas mintis, pabrėždama, kaip tokią dieną verta ir kiekvienam europiečiui susimąstyti. Maža Europos tauta, kuri visados laikėsi Vakarų pasaulio pusės, ryžosi ir ryžtasi eiti laisvos tautos keliu, siekdama priklausyti

LEONARDAS SRUOGA

Lietuvių Centro rūmų statybą pradėjus

Nesenai Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras padėjo naujų rūmų kėtinį akmenį. Pirmoji lietuviška draugija Buenos Aires miesto ribose, Lietuvių Centras tuo pradeda naują savo istorijos laikotarpį.

Manau, mūsų tarpe niekas neabejoja, kad L. Centrai yra reikalingas pastatas, kuris patenkintų veiklios ir pažangios draugijos reikalavimus. Iabartinės patalpos to uždavinio atlikti jokiu būdu nebegali. Tinkama salė ir kt. būtiniausi įrengimai L. Centrai yra gyvybinės reikšmės klausimu. Visai Argentinos, o ypač Buenos Aires lietuvių visuomenėi tenka tam tikra atsakomybė L. C. vadovybės artimiausio užbręžto tikslo įgyvendinime, kadangi yra liečiama senos ir nusipelnusios lietuviškos draugijos ateitis, dėl kurios niekas negali pasilikti abejingu.

Naujų L. C. rūmų pastatymas savaime neišspręs visų Buenos Aires lietuvių visuomenės klausimų. Yra, tačiau, aišku, kad stipri ir įspūdinga lietuviška tvirtovė Villa Lugane taps tvirtu ramsčiu našaus mūsų kolonijos visuomeninio gyvenimo bei patarnaus lietuviškų vertybių išlikymui ir ugdymui.

Ne viena iš viešai žinomų lietuviškų organizacijų neturi pamato baimintis dėl L. Centro sustiprėjimo — Argentinos lietuvių kolonijoj darbo visoms yra apšėiai. Net priešingai — L. C. sustiprėjus, visos kitos organizacijos susilauks žymios paramos ir talkos bendrame lietuviškumo darbe, tuo visos laimėdamos.

Zvelgiant, todėl į L. C. naujų rūmų klausimą visai nuosirdžiai, iš lietuviybės ir visuomenės reikalų taško, lengvai prieisime išvados, kad L. C. vadovybės žygio palengvinimas Argentinos lietuvių visuomenėje gali virsti, stipriai solidarumo ir vienybės akstinu. Jei rytoj bendromis pajėgomis pastatysim L. C. rūmus, poryt bus daug lengviau įgyvendinti

kitus gražius sumanymus, įsteigti kolonijai naudingus naujus kultūrinis ir visuomeninius centrus.

Netenka abejoti, kad Buenos Aires lietuvių tarpe L. Centro reikalai randa gyvo pritarimo ir kad daugelis norėtų pagal išgales paremti naujų rūmų statybą. Gal tik ne visiems aišku, kokių būdu kiekvienas gali prie to tikslo prisidėti.

Kadangi nepažįstu L. C. vadovybės planų, nenorėčiau plačiau liesti reikalingo kapitalo sukėlimo būdų, nes kai kurie jau gal yra numatyti ar net pradėti vykdyti. Tikiuos, kad pati valdyba ar senesnieji nariai, kurie pažįsta reikalą, išsamiai pasisakys šiuo klausimu. Yra naudinga, kad plačioji visuomenė gerai išsąmonintų vykdomojo sumanymo tikrąjį mastą ir suprastų, kokios paranos yra laukiama.

Tuo tarpu, visi pritariantieji L. C. darbui galėtų nedelsdami bent moraliai paremti draugiją, stodami nariais, nesvarbu, kad ir jau priklausytų kitom organizacijom. Mūsų tarpe dalyvavimas keltose draugijose nieko nenuvargins. Antra vertus, narių prieanglis turi labai didelės skatinančios reikšmės tiems pasišventėliams, kurie neša ant savo pečių visuomeninio darbo atsakomybę. Truputis geros valios ir veikumo iš kiekvieno susipratusio tautiečio pusės labai daug pagelbėtų, kadangi L. Centrai ir kitom lietuviškom organizacijom skaitant narius ne šimtais, bet tūkstančiais, žymiai palengvėtų didesnių sumanymų vykdymas.

Baigiant, norėčiau priminti, kad L. C. naujų rūmų pastatymo reikale nemaža vaidmenį galėtų suvaidinti ALOST. Kai kuriems Tarybos nariams čia yra puiki proga užmiršti beverčius ginčus dėl nereikšmingų formalumų ir pašvesti dėmesį tikrai naudingo tikslo įvykdymui.

Buenos Aires, 1957-III-14 d.

„LAIKO“ GARBĖS LEIDĖJA

ELZBIETA BUBNELIENĖ

Švėsdama savo septyniasdešimts metų sukaktį Elzbieta apsisprendė ne baliui ar kitokiems nebūtiniais reikalams išleisti savo sunkiai uždirbtas santau-pas, bet paremti LAIKUI, kurį skaito nuo pirmojo numerio. Dar nuostabiau, kad Garbės Leidėja savo šventės išvakarėse turėjusi atsigulti ligoninėn sunkiai operacijai neatsisakė savo pasiryžimo, pilnai pasitikėdama Dievo Apvaizdai ir savo darbščiomis rankomis.

Garbės Leidėja yra pasižymėjusi kaip darbšti ir geros širdies dzukė, branginanti religiją ir iietuviškus papročius. Kilusi iš Leipalingio apylinkių. Kai višoms religinėms ar tautinėms procesijoms sunkiai išsijudina jaunimas, ji pirmutinė, pasi-puošusi tautiniais rūbais, kaip močiutė, nebijodama nuovargio, duoda pavyzdį jaunajai kartai. Ji nenuilstančiai remia kultūrinės lietuvių Aušros Vartų parapijos ištaigas, aktyviai dalyvauja Birutės draugijoj ir Gyvojo Ražančiaus Brolijoj. Dar atkreiptinas dėmesys į jos gabumus megsti meniškų pagražinimus. Jos rankų darbai puošia Aušros Vartų bažnyčios altorius ir Dievo stalą.

Naujajai Garbės Leidėjai ir uoliai LAIKO ekspedicijų tal-kininkei LAIKO Redakcija ir Administracija linki gausių Aukščiausiojo malonių, greitai sustiprėti ir nenuilstamai darbuotis Bažnyčios ir Tėvynės šviesesniai rytojui.

Naujas „Literatūros Lan-ky“ numeris

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos naujas (septintas) „LITERATŪROS LANKŲ“ numeris. Jame originalios ir verstinės poezijos bei prozos duoda šie autoriai: Kazys Bradūnas, Vladas Šlaitas, Algimantas Mackus, Rubėn Dario (J. Kėkšto vert.), Hans Carossa (H. Nagio vert.), Juan Ramon Jimenez (J. Kėkšti vert.), Jonas Mekas, Jurgis Janavičius ir Kęstutis Keblys. Straipsnių duoda: Juozas Girnius (Du žvilgiai į žmogiskosios būties paradoksa), Kostas Ostrauskas (Kūrybiniai sunkumai ir perspektyvos rašant svetimą kalbą ir Ignazio Silone (Inteligencijos didybė). KRITIKOS skyriuje recenzuojamos knygos: Kazio Bradūno, Henriko Radausko, Jono Meko, Jurgio Jankaus, Birutės Pūkelevičiūtės ir Liūnės Sutemos.

Numeris iliustruotas Ados Korsakaitės, Henriko Šalkausko, Henry Moore, Graham Sutherland ir Amadeo Gabino darbais.

„Literatūros Lankų“ redakcinis kolektyvas: Kazys Bradūnas, Juozas Girnius, Juozas Kėkštas, Henrikas Nagys ir Alfonsas Nyka-Niliūnas. Spaudos darbai atliekami „Laiko“ spaustuovėje, Mendoza 2280, Avellaneda.

Jonė Ona Kulakauskaitė ir Stasys Andriulionis po iškilmingų vestuvių

laisvų tautų bendruomenėi. — Tas pats laikraštis vasario 20 dienos numeryje aprašo parengimą Bonnoje ryšium su Lietuvos nepriklausomybės sukakties diena, Dr. Karvelio teigimą apie „tautinio komunizmo“ iluziją iškeldamas trijų skilčių antrašėje.

„Lübecker Freie Presse“ (Vasario 16 d. numeryje) taip pat pabrėžia lietuvių tautos ryžtą atgauti savo nepriklausomybę. Pastebi, kad Lübecke tąją dieną susirinkę 500 lietuvių sukaktį paminėti.

„Frankfurter Allgemeine“ praneša, kad Kauno kunigų seminarijoje dabar esą 69 studentai. Pažymi, kad toji seminarija esanti vienintelė Romos katalikų seminarija visoje Sovietų Sąjungoje.

„Schaumburg - Lippe'sche Landeszeitung“ (Bückerburg) pabrėžia Amerikos užsienio reikalų ministro Dulles reikalavimą suteikti Pabaltijo valstybėms laisvę.

„Der Bund“ (Berne, Šveicarijoje) vasario 18 d. nr. plačiai mini Dulleso pareiškimą Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų klausimu.

VINCO KRĖVĖS VARDO LITERATŪRINĖ PREMIJA

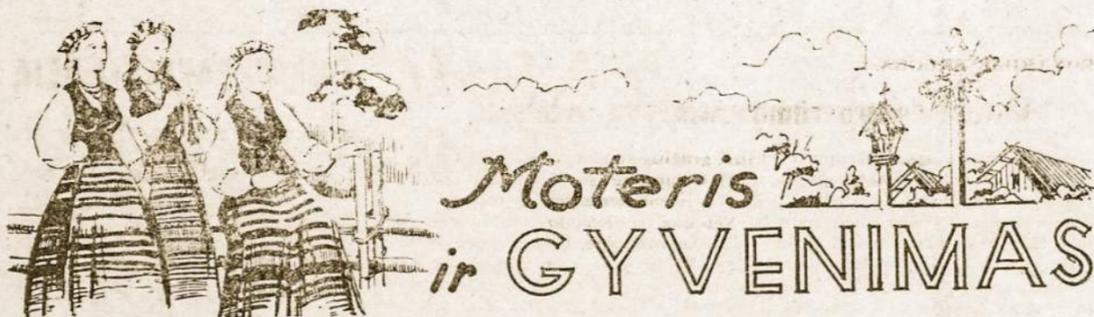
Lietuvių Akademiniis Sambūris Montrealyje (Kanadoje) nutarė 1955 m. įsteigtą V. Krėvės vardo literatūrinę premiją 500 dol. sumoje skirti reguliariai kas antri metai. Pirmoji premija buvo įteikta 1955 m. Jonui Aisėniui už 1954 m. pasirodžiusią literatūrinį atsiminimų knygą „Apie laiką ir žmones“. Antroji premija bus skiriama 1957 m. gegužės mėn. už 1955-56 m. bet kuriam laisvo pasaulio krašte išleista ir dar nepremijuota lietuvių grožinės literatūros (poezijos, prozos, dramos) veikalą.

Premijai skirti sudaroma penkių asmenų Jury komisija.

Lietuvių Akademiniis Sambūris tikisi susilaukti anų šiai premijai paremti iš viso pasaulio lietuviškosios visuomenės.

Dėl smulkesnių informacijų ar aukų prašome kreiptis į Lietuvių Akademiniis Sambūrio pirmininkę Birutę Ciplijauskaitę, 3472 Hutchison t., Montreal, Que.

Liet. Akademi. Sambūris Montrealyje

Moteris ir GYVENIMAS

„Moteris ir Gyvenimas“ skyrių veda mok. Elzė Diminskienė, Necochea 604, Hurlingham, Buenos Aires.

P. Abromaitienė

LIETUVIŠKA DAINA SVETIMAME KRAŠTE

Lietuva yra dainų šalis. Ji tokia buvo nuo senų neatmenamų laikų. Lietuvis visuomet dainuodavo — liūdna ar linksma. Jis su daina sutikdavo laimę ir nelaimę, sielvartą ar džiaugsmą išdainuodavo, dainoje guosdavosi vargeliuose ir rūpesteliuose. Kazin ar kuri kita tauta galėtų taip gėrėtis dainų gausumu, bei jų melodingumu, kaip mūsų. Tai yra pripažinęs ne vienas svetimtautis, turėjęs laimės ilgiau ar trumpiau mūsų krašte pagyventi ir jį pažinti.

Daug dainų ėjo iš lūpų į lūpas, iš kartų į kartas, daugybę jų nusinėšė į kapus mūsų mirusių. Tik nepriklausomas Lietuvos metais daina, kaip brangus tautos turtas, buvo paieškoma, užrašoma ir tuo praturtinama mūsų tautosaka. Daugybė tokių dainų neturi autorių, bet jose visose vienodai atsispindi tautos dvasia, jos giliai graudus melodingumas.

Lietuvoj dainavo senieji, dainavo ir jaunimas. Daina skambėdavo iškylose, stovyklose, pasilinksminimuose ir visur, kur tik atsirasdavo didesnis būrys suaugusių ar jaunimo. Ar ne gražiai dainuodavo kaimo bernelis versdamas vagą šiltos žemės ar jodamas naktigonėn arklius? Daina lietuviui buvo antroji malda. Kaip lietuvis nepradėjo ir nebaigė dienos be maldos, taip lygiai jis negalėjo gyventi be dainos.

Ir koks mūsų dainų turiningumas! Jomis išdainuojamas visas lietuvių gyvenimas: pradedant lopšine ir baigiant senos motinėš rūpesčiais.

Atėjo mūsų dainuojantieji žemei sunkios dienos. Bet nė ši prispauda nepajėgė užgniaužti dainos lietuviškoj krūtinėj. Gal tik temos pasikeitė. Vėl gimsta naujos dainos išrašytos brolių partizanų krauju. Tai kovos dainos už laisvę, keliančios ir palaikančios tautos dvasią. Ir šiandien tenai mūsų broliams daina lengvia sunkią prispaudos našta.

Mes esame čia ir mūsų gan daug. Ar mes neprarasime dainuojančios tautos dvasios? Kazin? Pavojus tam labai didelis. Ši žemė, kurioje mes gyvenam, nedainuoja, nes ji ir negali dainuoti. Dėl to, nei ji pati save, nei kiti jos nekaltins. Pati kalba savo nelankstumu priešinasi dainai. Pagaliau čia, šitam nesibagiančiam skubėjime, dainai nėra laiko. Daina nemėgsta rūpesčių, ji žmogų nuo jų atpalaiduoja ir pakelia nuo žemės augštytyn. Čia gi žmogus perdaug stipriai įsikibęs į žemę ir pasinėšęs rūpesčiuose, kad jis pajęgtų dainuoti. Jis tam neturi laiko, nė noro.

Kaip gi yra su mumis? Mes vyresnieji mylime dainą, keliančią gražiausius prisiminimus, bet ir mums jau nesiseka. Jei mes to nepasakome, tai patys labai jaučiame. Ir kartais patys nesuprantame kodėl? Lietuvoj dainelė lengvai plaukdavusi, čia jau sunkiai stumiama. Nesijaučia pakilimo. Jau daug

gražių susibūrimų praeina ne dainos ženkle.

Taip yra su vadinamu senimu. O kaip yra su jaunimėliu, kuris pats gražiausias kaip daina ir toks gausus čia yra. Bijodami tarti drąsų žodį, nedažnai turėdama progos juos stebėti. Bet nujaučiu, kad nekaip. Gal daugiau dainos meilei ištikimas tas organizuotasis jaunimas — moksleivija, studentija, nes organizacijos eina su lietuviškais papročiais, kurių laikymasis įeina jų programon. Bet kiek daug jaunimo, kurie niekam nepriklauso. Jie niekieno neskatina ir jiems lietuviška daina greit paliks nieko nesakančiu žodžių junginiu.

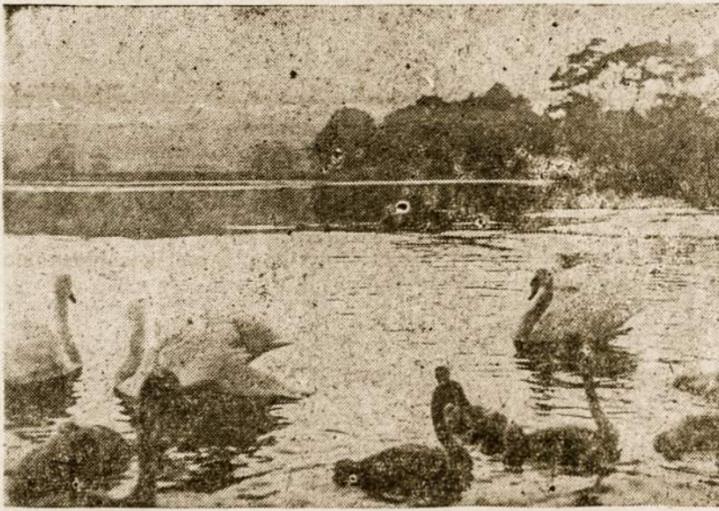
Tiesa, reikia pripažinti, kad dainą myli ir ją puoselėja gražiai suorganizuoti chorai, kurie nuolat sudaro progą ir kitiems jų darbo vaisiais pasigėrėti. Bet toli gražu ir šito neužtenka. Reikia, kad ta lietuviška dainos dvasia gyventų kiekviename iš mūsų atskirai ir kad ji nemirtų mūsų palikuonyse. Šitas mūsų

tautos bruožas yra labai svarbus norint išlikti lietuviams.

Kaip tą dainuojančio lietuviu dvasią išlaikyti? Už tai turi jausti atsakomybę kiekvienas atskirai ir mes visi. Mylėkime lietuvišką dainą ir dainuokime. Visur, kur tik atsirandame būriu. Kodėl nepajavairinti susirinkimų, pokylių, iškylių, atostogų daina? Daina veikia jungiančiai o paprastai tokios jungties visur pasigendama.

Mokykime savo vaikus dainuoti. Ar nepastebėjome, kaip patys mažiausieji domisi daina. Didžiausias verksnys nurimsta jos besiklausydamas. Nenuostabu, daina turi stebuklingą galią. Įkvėpkime dar mažiems vaikams lietuviškos dainos meilę, jos reikšmę ir sudarykime jiems augant mažytes progas, kad jie su savo oraugais galėtų dainuoti. Padėkime jiems visais galimais ir prieinamais būdais. Tuomet jie dainos nesigėdins ir ją pamils. Augdami ir užaugę dainuos ir daina didžiulis. Ir lietuviškai širdžiai bus gera ir miela, kad didelis mirštančios, kovojančios ir išblaškytos tautos turtas — daina bus išgelbėtas.

„Moteris“ Nr. 3 (4).

Gulbės — išdidžios ir grakščios Lietuvos ežerų karalienės.

GRAŽUS ELGESYS

Lietuvos mokyklų dėstytojais — mokytojais būdavo ir auklėtojai. Bent vieną valandą savaitėje klasės auklėtojas skirdavo gražaus elgesio formoms aiškinti ir jų mokyti savo auklėtinius. Auklėjimo pamokose būdavo paličiama ir daugybė kitų klavsimų, kurie rūpėdavo besimokančiam jaunuoliui ar jaunuolei. Šito nerandame šio krašto mokyklose. Čia mokytojas yra tik dalyko dėstytojas. Auklėjimas lieka tėvų rankose. Tėvai yra ir turi būti patys pirmieji, tikriausi ir geriausi vaiko auklėtojai bei mokytojai, tačiau jei ir mokykla jiems ateina į pagalbą, šis sunkus darbas būna lengviau įvykdytas ir jo rezultatai yra tikresni ir didesni. Deja, dažnai pasitaiko, kad tėvų dėdamos pastangos laukiamų vaisių neduoda, net priešingai, jos pažeidžiamos draugų ar netinkamos mokyklos nuotaikos. Sunku yra jaunuoliui įstatyti į tinkamą kelią, kada iš visų pusių jis šaukiamas rock-and-roll dainuojančių draugų, tačiau dar sunkiau pripratinti atsargiai eiti gyvenimo takeliu, nepalie-

čiant grubiu ir neatsargiu žingsniu pakelėse augančių žiedų t. y. išmokyti jį gražaus elgesio. Gražus elgesys nėra vien išviršinė forma, jis plaukia iš širdies ir puošia žmonių tarpusavio santykius. Tai nėra pagaliau ir „poniškumo“ pažymys, bet žmogaus kultūros. Gražaus elgesio mokyti pradedama jau tada, kai kūdikėlis išmoksta padėkoti už jam duotą daiktą. Pagarbus pasisveikinimas su vyresniu, netik vaikų, bet ir jaunuolių dažnai nėra suprantamas ir tinkamai atliekamas. O elgesys prie stalo valgant reikalauja tikrai nenuilstamos ir labai budrios tėvų akies. Pagaliau daugybėje kitų atvejų netinkamas elgesys gali būti šešėliu, gal ir gražių jausmų, kuriuos jaunuolis jaučia. Tuo tarpu gražus elgesys juos tarytum spinduliais nušviečia. Žmogus yra tobiliausias Dievo tvarinys, ir nors žmogus dažnai brutaliausia jėga tai paneigti nori, bet dieviškasis pradai vistiek nori prasižvėrti ir žmogų pakelti augštytyn.

Žinomi yra Rusijos revoliuci-

ADA KARVELYTE - DUBAUSKIENE

MELDIMAS

Tarpe rožių baltų orchidėjų,
Kancioje Tavo veidą regiu...
Mano Kristau, aš vėl nusidėjau,
Vėl Tavęs atleidimo meldžiu.
Be Tavęs mano dienos, kaip gėlės,
Tyliai miršta šešėliuos juoduos...
Be Tavęs — didis skausmas ir vėlei
Apkabino mane ir namus...
O ateiki, išgirski, paguoski,
Rauda sopuliu mano širdis!
Mano Dieve, mano Kristau žieduose,
Be Tavęs — tik naktis, tik naktis.

KARNAVALAS

Karnavalo amžius yra gana didelis, jis siekia net 5000 metų. Archeologų rasti įrašai liudija, kad 3000 metų prieš Kristaus gimimą babiloniečiai po naujų metų švėsdavo sėptynjas dienas. Tuo metu nebūdavo dirbami lauko darbai, nemalami grūdai, vergas būdavo savo šeiminkui lygus, o vargšas — galūni.

Karnavalo tradicija buvo ir kitose Viduržemio jūros valstybėse: Romoj ir Graikijoje. Egipte ši šventė buvo ištaiginga ir krašto gyventojai pasinerdavo išdaigose bei linksmybėse. Viduramžyje karnavalo sutapo su užgavėnėmis. Šiuo metu išgarsėjo Romos ir Venecijos Karnavalas, kuris renesanso laikais pasiekė tikrą žydėjimą. Devynioliktoje šimtmečioje Karnavalas pasiekė Paryžių ir Nižą. Ypač Paryžiaus studentai pasinėrė jo linksmybėse. Ispanai neatšliko nuo prancūzų, bet anglai viešai juo nesidžiaugė, tik uždaruose klubuose linksminosi kostiumuoti, bet be kaukių, susirinkę Londono turtingi jaunuoliai. Šiuo metu yra žymus Nizos gėlių korsas. Tai gražiausių šiltadarziuose, po stiklais išaugintų, gėlių eisenos.

Šiaurinėje Amerikoje karnavalo tradicija nėra sena. Tačiau jos gyventojus žavi jo žaismas. Būdavo siunčiamos studentų grupės į Paryžių, Nižą, Muncheną ar kitus garsius Europos miestus, kad ten pasimokyty, kaip šią šventę organizuoti. Tokiu būdu U. S. A. karnavalo tradicijos liko visai europietiškos. Tačiau New-York gyventojus žavi spalvuotų popieriukų lietus, kuris pasipila iš dangoraižių langų žinomos yra ir gėlių šventės.

Lietuvoje „mėsėd“ ir kalėdojimo laikas buvo netik sodžiuose, bet ir miestuose su pakilusia nuotaika pergyvenamas. Kaimuose vaikščiodavo „užgavėnių žydai“, miestuose uždaruose kaukių vakaruose — balnuose ieškojo žmonės atspalaidavimo nuo kasdieninių rūpesčių ir pasidūdavo išdykėlio karnavalo nuotakai, kuri tęsdavosi tik iki užgavėnių nakties 24 val. Mokėjo žmonės saikingai linksminintis ir laikui atėjus, susikaupti. Užgavėnių naktį šokiuose besijuoklį veidai, Pelenų dieną surimtėdavo, o kunigas pale-

jos žiaurumai. Kaip komunistai naikino visa tai, kas kultūringa ir gražu! Žmonės sušaudymui paskirdavo vien į jų rankas pažiuūrėję. Jei rankos prižiūrėtos ir švarios, reiškia toki žmogų reikia sušaudyti, nes jis liaudies priešas. Etiketas jų nuomone — buržujų išmislas. O kas dabar darosi Sovietinėje Sąjungoje? Žmonės pradėjo ilgėtis gražių elgesio formų. Deja nebėra, kas jų moko. Išleista knygutė apie gražių elgesį buvo tuojau išpirkta, o sekančios laidos jau daugybė užsirašiusių laukė. Sunku tikėtis, kad vien iš knygų išmoktas elgesys bus pakankamai natūralus ir gražus, nes tai galima pasiekti pradedant mokyti jau kūdikystės metuose.

Prasidėjo mokslo metai. Vėliai kopija į vyresnę klasę, bėsta ir artėja į savo pasistatytą tikslą. Dabar jie draugų tarpe atstovauja lietuvišką šeimą, baidę mokslą jie atstovaus mūsų tautą. Ar tie atstovai yra tinkamai ruošiami? Už įgytas mokslo žinias yra atsakingi mokytojai, jas patvirtina diplomas ir pažymiai. Už vaikų elgesį yra atsakingi tėvai, vaikai yra liudininkai savo tėvų ir savo tautos kultūros.

nais pažymėdamas žmonių kaktas, tarytum išvydavo iš jų išdykėliškas mintis, ir užleisdavo vietą gavenios meditacijoms. Jausmus suvaldyti pajėgia tik kultūringas žmogus. Tokie buvo ir mūsų papročiai. Indėnų karnavalas tarytum verdančio kraujo garai svaigina protą ir jausmus. Jie šoka laukuose ir gatvėse. Deja, šiais papročiais pasekęs jaunimas nesusivokia, kada nutraukti linksmybes ir tęsia šokius aikštėse ir gatvių sankryžose, net ir gaveniai įpusėjęs.

Užgavėnių proga galima pasilinksinti netik klube ar aikštėje, bet ir namuose. Štai susirinkus keliom šeimom ar jaunimo būriui galima tikrai linksmai praleisti vakarą. Šią nuotaiką pakels ir šeiminkės tinkamas „karnavališkam“ stiliuje paruoštos vaišės ir butas. Lempas galima papuošti spalvuoto popierio siauromis juostelėmis, juokdarų kaukės pridengs stiprią lempučių šviesą. Užkandžius galima sudėti ant stalo, kuris paruoštas panašiai, kaip turgas prekybininko stalas. Iš stalo galų pritvirtinamos po dvi sukryžiuotos nendrės. Virš jų ištempiamas „stogas“ — drobulė. Jos pakraščiui juokingi piešiniai ir užrašai. Po „stogu“ išvadžioti stipriai bet švaria virvelė ir ant jos sukabininti sausainius, kuriuos išalkę svečiai patys „nusiskina“. Galvinančių gėrimų bonkas papuošti išlytėmis iš popierio ar kitomis linksmomis figūromis. Svečiai bus dėkingi, jei šeiminkė apie vidurnaktį juos ne saldumynais, bet stipria sriuba pavaišins. Štai vienas jos pagaminimo būdas. Į stiprų mėsos sultinį, per sietelį įtrinti smegenėlių. Smegenėles reikia nuplūškinti karštu vandeniu ir nuimti plėvę. Trinant smegenėles sultinys turi stipriai virti. Nuragauti pipirais ir smulkiai kapotomis petruškėlėmis.

NAUDINGI PATARIMAI

Natūralus šilkas yra sklabiamas šaltu vandeniu į kurį įpilama peroksido de hidrogeno (agua oxizenada). Išskalbus įvynioti į rankšluostį ir drėgną prosyti

Dar apie demonstracijas Lietuvoje

„Helsingin Sanomat“ atspausdino savo korespondento Vakaruose pranešimą apie lietuvių tautinės demonstracijos okupuotoje Lietuvoje. Cituojamas vienos lietuviškos laiškas iš Lietuvos, kuriame pranešama apie tai, kad Sovietai ryšium su lapkričio mėnesio demonstracijom Kaune ir Vilniuje suėmė per 200 asmenų, jų tarpe ir 30 rusų. Demonstracijose „už taiką ir duoną“ be lietuvių dalyvavę ir rusų tautybės gyventojai. Demonstracijos vykusios Kaune ir Vilniuje. Sekančiomis dienomis jau prasidėjo areštai. Tie iš dalyvių studentų, kurie nebuvo suimti, buvo pašalinti iš universiteto be teisės į jį grįžti. Ir tame laiške, kaip ir vieno studento anksčiau rašytame laiške, aprašomos demonstracijos Vilniaus Rusų kapinėse prie Basanavičiaus ir Čiurlionies kapo, kur buvo giedamas himnas ir kitos tautinės giesmės. Nors susibūrimus sovietinė policija išsklaidė, demonstrantai vėliau rinkosi iš naujo. Tuomet be milicijos sklaidė demonstrantus dar ir sovietiniai kariai. Prieš kai kuriuos demonstrantus jau įvyko teismas ir jie pasmerkti 10 — 15 metų. Anot laiško rašėjo, demonstracijose Kaune, kuriose dalyvavo tūkstančiai, buvo girdimi šūkiai: „mes esame solidarūs su vengrais!“

SEKMADIENIO RIMČIAI

J. Emin. Kard. Giuseppe Pizzardo pamokslas Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga Romoje

„Brangūs Lietuviai! Jau virš dvylika metų, kai švenčiate savo tautos šventę ne linksme ir džiaugsmu, bet religinėje rimtyje ir pamaldume.

Šventės dieną pradėdote prie švento Altoriaus, kur atnaujina Kryžiaus auka, maldaudami Visagalį Dievą, visatos Viešpatį, Tą, kuris tiria širdis ir valias, kad būtų greičiau priartinta išlaisvinimo diena.

Jį prašote, kad, iki tai įvyks, jums duotų kantrybės ir atsidavimo pernešti tą suspaudimą, kuris pripildo jūsų širdis.

Jei kas jums siūlytų kitokią laikyseną, jūs atsakytumėte 136 psalmės žodžiais: Kaip galime giedoti ir džiaugtis, kai kasdien vis didėja mūsų brangiųjų kančios? Šiuo metu jie apsupti spygliuotų vielų užtvarų ir be atvangos teriojami; mūsiškiai Tėvynėje, kurie dar nenumirė kalėjimuose ar nemerdi Sibire, gyvena didžiausiuose trūkumuose. Jie rašo: Mes dar šiaip taip ginamės nuo bado, bet neturime pakankamai kuo apsirngti, ir mums trūksta vaistų. Nežinome, ar mūsų artimieji tebėra gyvi, ar jie randasi nuolatinėje baimėje.

Jei jūsų klausčiau, Brangūs Lietuviai, gal jūs kuo nors esate prasikaltę, kad su jumis taip nežmoniškai elgiamasi, jūs galėtumėte ramiai atsakyti: Mes niekuo nesijaučiame kalti dėl šios padėties. Peržvelge savo praeities politini ir socialinį gyvenimą, nerandame, ko turėtume gailėtis, nei dėl savo laikysenos kitu valstybiu atžvilgiu, nei dėl elgsenos atskiru gyvenimų luomų atžvilgiu. Jų tarpe visuomet ugdėme tarpusavio sugyvenimą ir bendradarbiavimą.

Mūsų maža taikinga tauta visuomet palaikė draugiškus santykius su galinčiais savo kaimynais, dažnai atsiskaidė žūt būt atsiekti ir savo teisėtą reikalavimą. Bet štai esame užpulti ir navergti be jokios mūsų pačių kaltės.

Deja, Mieli Prieteliai, šių metų įvykiai tik padidino jūsų skausmą, nes nei Stalino nuo sosto nuvertimas nei heroiškos vėneru tautos auka nedavė tu vaisių kurių buvo galima tikėtis.

Savo iankričio mėn. 10 d. kalboje šv. Tėvas skausmo pripildyta širdimi, io paties žodžiais tariant, „dėl atbaistos niekšybės, kuri naikina miela vėneru tauta, kalta tik tu, jog ji norėjo, kad būtų laikomasi pačindinių žmogaus teisiu, ir dėl susitarimo ir neveiklumo tūju, kurie būtų galėję sustabdyti toki teisiu ir broliškos meilės išniekinimą“, poniežius šaukia tautos ir valdžioms: „gana su neleistinomis ir žvėriškoms represiomis, su karo grasymais, su didžiųjų valstybiu sauvaliavimais!“ Ir stipriais žodžiais primena: „kaip yra reikalinga ir nedelstina gražinti laisvę tautoms, kurioms ji atimta“.

Argi gali pasaulis nesinteresuoti tais broliais, palikdamas juos žeminančios vergijos likimui? Kaip turėdamas galvoje jus, Lietuviai, ir kitus pavergtuosius, Jėzaus Kristaus Vietininkas perspėja: „Tebūna išgirstas sažinės balsas, civilizotumo, broliškumo balsas, tebū-

na išgirstas balsas paties Dievo, visų žmonių Sutvėrėjo ir Tėvo, atidedant šalin, kad ir didelės aukos kaina, bet kokią kitą problemą ir bet kokią kitą svarbų interesą, kad būtų išspręsta ši esminė ir pagrindinė milijonų žmonių gyvybių pasmerktų vergauti problema“.

Tie pavyzdžiai primygtinai reikalauja, kad abejingųjų masės, kurios stovi tarp herojų iš vienos pusės ir persekiotojų iš antros, nepasiliktų neveiklios ir netaptų panašios į tuos menkadvasius, kurie nepatiko nei Dievui nei Jo priešams ir kuriuos Dantė išskyrė iš Rojaus.

Ir šių drungnųjų ir nerangiųjų masės, jei nenori tapti ir jos vergėmis, turės pasisakyti už tiesą, už laisvę, už žmogaus asmens vertę.

Viešpatie, gražink laisvę mūsų Tėvynel.

Prisipažįstu, kad tokių žiaurumų ir tokių kančių akivaizdoje nėra ko stebėtis nuliūdintųjų, kurie maldauja jų greito baigimosi. Jiem atrodo, kad daugybė maldų ir nesiliaujų šauksmai nepasiekia dangaus, kad Dievas juos apeleido.

Jau kitais atvejais bendrai su jumis švėsdamas lietuvių Tautos šventę, jus raginau nuodugnai apmąstyti tai, ką skaitome šv. Rašte, ką mums sako tikėjimas, ko mus moko Bažnyčia apie dieviškąją Apvaizdą, ir skaitinau turėti pasitikėjimo, kad tie mano žodžiai gali jums duoti šiek tiek suraminimo, nors žinau, kad jūs, būdami giliai tikintys, esate įsitikinę, kad Dievas mato tai, ką jūs kenčiate. Gyvas tikėjimas jums sako, kad, jei Dievas leidžia blogųjų darbus ir niekšybes, tai daro, kadangi ir tos blogybės, ir tos niekšybės yra pramatytos bendrame pasaulio tvarkos plane ir žmonijos kelyje. Jie yra neišvengiamos pasėkos kovos tarp gėrio ir blogio, kuri per tiek amžių neša liūdesį į šią ašarų pakalnę.

Visados turime turėti prieš akis dvi tiesas:

1) Dievas kreipia kiekvieną dalyką į gerą tikslą pagal savo planą, einant iš Jo begalinės ir visuotinės galios, išminties, gerumo, gailingumo.

2) Šio plano įvykdyme Dievas palieka pilną laisvę žmogaus veikimui, kuris gali būti nedoras ir nusikalstamas, bet kuris mums nesuprantamu būdu yra nukreiptas į gero tikslo atsiekimą.

Iš šių tiesų seka, kad tikinčiojo laikysena dieviškos Apvaizdos atžvilgiu turi būti ramus, giedras ir pilnas pasitikėjimo atsidavimas, tačiau nepamirštant daryti gera, kurį privalome daryti, kad patiktum Dievui.

Dievas mums nurodo, ką turime daryti, per savo įsakymus, per savo patarimus ir per gyvenimo aplinkybes. . .

Šv. Augustinas taip pat gilinaši į žmonių istoriją ir plačiai dėsto apie visų dalykų priklausomumą nuo Dievo patvarkymo. Jis mato, kad nėra nieko, ko nepastebėtų dieviškoji Išmintis, ir kad kiekvienas įvykis yra Jos nukreiptas į kilnų tikslą, kuris niekad nesiliaujančioje įvykių eigoje yra užtikrintai atsiekiamas. Tai nesiliaujas žmonių vystymasis tarp gėrio ir blogio, Dievo valstybės ir Babilonijos valstybės.

Mūsų atveju nesunku matyti gera, kuris eina iš persekiojimų pačiai Lietuvai ir visai žmoni-
jai.

Pirma: Šios tautos nuskaidrinimas, tautos, kuri, nors ir išblaškyta pasaulyje, saugo ypatingus savo tautinius bruožus: gerumą, kantrumą, darbštumą, ir tokiu būdu pasiruošia atlikti aukštus uždavinius.

Antra: Jūsų vargai ir kančios didina Europos ir Amerikos tautų tarpe simpatijas, kurias Lietuva teisėtai pelno.

Trečia: Nemažas skaičius lietuvių kunigų, negalėdami dirbti apaštalavimo darbą Lietuvoje, jį atlieka kitose tautose, kur yra kunigų trūkumas, skleisdami su Evangelijos šviesa žinią apie savo kilnų kraštą, apie savo gimtąją šalį.

Ketvirta: Pusantro milijono lietuvių pasklidusių po pasaulį yra pasiruošę padėti savo persekiojamiems broliams. Ateinančiais metais visas katalikiškasis pasaulis pagerbs Nekalčiausiąją Mergelę, ir lietuvių tauta kvies katalikiškąjį pasaulį jungtis drauge su ja ir su dideliu uolumu maldauti švenčiausiąją Mergelę, garbinamą Vilmniaus Aušros Vartų ir Šiluvos šventovėse, šiais maldos žodžiais: Dangiškoji Motinė, visų tų, kurie merdi kalėjimuose, visų, kurie pasmerkti priverčiamiems darbams, visų, kurie gyvena nuolatinėje grėsmėje ypač todėl, kad tiki į Tavo dieviškąjį Sūnų ir nori Jį garbinti, jų visų šauksmas tepasiekia Tavo sostą. Gailastingoji Motina, išvaduo persekiotojus iš šėtono žabangų, nes jie nežino, ka daro. Mes gerai pažįstame Tavo motinišką širdį, kupiną atjautimo ir gailingumo visiems nusidėjėliams. . .

Brangūs Lietuviai! Jūsų kenčiančius brolius norėčiau palyginti su kareiviais apkasuose. Jie negali matyti atskirus kovojančiųjų būrius, pasklidusius plačioje teritorijoje, nei peržvelgti ryšius tarp atskirų kariuomenės dalių, nors jie visi siekia vieno tikslo: ginti laisvę, tarnauti Dievui.

Apkasuose tenka kęsti vargą ir trūkumus, tenka budėti, tenka kovoti ir nevienam tenka mirti. Tada kyla nenumaldomas klausimas: Kam visa tai? Tai skaudus klausimas. Bet nuo visų tų aukų pernešimo priklauso kiekvieno karo pasisekimas. Šiandien dar ryškiau prieš mūsų akis stoja kova, kova apimanti visą žmonių, kova tarp gėrio ir blogio, tarp Dievo valstybės ir Babilonijos valstybės. Bet turėkime nesugriaujamą pasitikėjimą Dievo Apvaizda, kuri iš visų tų kančių leis iškilti geresniam pasauliui. Tai mums užtikrina iškilmingas

LIETUVIS EMIGRACIJOJ

Nėra lietuviu, kuris gyvendamas išeivijoje pamirštų savo tėvynę. Juk kiekvienas paliko savąjį kraštą su skaudančia širdimi, su ašarom akyse. Ar gyvendamas Amerikoje ar kitur, lietuvis negali Lietuvos pamiršti. O kad tai neįvyktų, ieškoma įvairiausių priemonių ją pasilai-
kyti atmintyje, kaip pav., per draugijas, organizacijas, spaudą, susirinkimus, pasilinksminimus ir suvažiavimus. Tuose sambūriuose, seimuose ar vadinamose lietuvių dienose, lietuvis vėl pajunta didingiau, prasingiau ir giliau tautinius turtus ir jų vertybes, čia ir meilė tampa jautresnė tėvų žemei.

Tam patriotizmui ir tai meilei palaikyti bei įprasminti, sakyčiau, padidinti, dar viena graži, kilni ir prasminga mintis kila Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, kuri ryžosi sukviesti visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvius į Pasaulio Lietuvių seimą. Teneliška nė vieno lietuviu, kur begyventų ir ką beveiktų, neužgirdusio kvietimo į PLB seimą, įvykstantį 1958 m., rugpiučio 24 — 31 d. d., New Yorke, pasaulio sostinėje, šalia Jungtinių Tautų. Į šį pirmąjį istorinį lietuvių tautos tremtyje seimą suvažiuos lietuvių iš visų pasaulio šalių.

Šitame masiniame suvažiavime vėl iš naujo pajusime, kas yra Lietuva ir ką ji mums reiškia, dar kartą išgirsime ir pamatysime jos intelektualines, kultūrinės, menines, literatūrinės, sportines ir įvairias kitas vertybes. Dar sykį išgyvensime brangios tėviškos pasiilgimą. Čia kiekvienas pasijus kad yra garbingos bendros motinos sūnus ar duktė. Ir svetur būdamas lie-

tuvis yra genialus tautinių vertybių kūrėjas, vertai galįs pasididžiuoti prieš visą pasaulį.

Jau buvo kreiptasi į visus Lietuvos diplomatus, konsulus, kad savo svarių ir įtakingu žodžiu primintų visomis progomis atitinkamoje šalyje esantiems tautiečiams PLB seimą. Lygiai buvo rašyta ir prašyta lietuviškų radijo valandėlių vedėjų porą minučių paskirti šio didžiojo lietuvių seimo priminimui. Pakviesti politinių laikraščių redaktoriai nesigailėti skilčių tam svarbiam lietuviškam reikalui. Rodos, kad jau visas lietuviškasis pasaulis sujudintas! Jau neturėtų likti lietuviu, nieko nežinančio apie P. L. Bendruomenės seimą 1958 metų vasaros pabaigoje.

Šiam seimui įtemptai ruošiasi geriausi mūsų tautos muzikai, dainininkai, menininkai ir sportininkai. Prof. V. Marijošius sutiko būti vyriausiuoju lietuviškos muzikos simfoninio koncerto organizatorium ir dirigentu. Muz. A. Mikulskis rūpinasi tautinės misterijos pastatymu. Dailininkai ir skulptoriai tariasi reprezentacinės meno parodos suruošimo reikalui. Žodžiu, užsibręžta visa, kas iškeltų Lietuvos vardą ir garbę, kas primintų dar kartą pasauliui, jog lietuvių tauta yra garbinga, vieninga, kultūringa, kūrvbinga ir verta laisvės ir nepriklausomybės.

To siekia PLB seimas, kuriam paremti ir jame dalyvauti yra kiekvieno lietuviu tautinė parei-
ga.

Informacinės komisijos vardu
B. Mikalauskas
New Yorkas, 1957.I. 26

UŽKERTA KELIĄ SOVIETINEI AGRESIJAI

Abiejų Amerikos parlamento rūmų priimtas Eisenhowerio planas Artimiesiems Rytams nuo komunistinio išveržimo apsaugoti šiomis dienomis įsigaliojo, prezidentui pasirašius atitinkamą įstatymą. Pagal tą įstatymą JAV prezidentas turi teisę prireikus pasiųsti amerikiečių kariuomenę į tuos Artimųjų Rytų kraštus, kuriems susidaro komunistinė ar sovietinė grėsmė. Prezidentui, be to, suteikta teisė laisvai panaudoti 200 milijonų dolerių aniems kraštams ūkiniai ir kariniai paremti. Speciali amerikiečių valdžios komisija, vadovaujama ambasadoriaus James Richards, šiomis dienomis išvyko į Artimuosius Rytus ir aplankys 18 kraštų, ištyrėdama, koku būdu būtų galima „Eisenhowerio doktriną“ praktiškai vykdyti.

Lengva suprasti, kad tuo Amerikos žygiu Maskvai užkurtamas kelias Artimuose Rytuose niekieno nevaržomai kiršinti ir plėsti savo ardomąją ir prieš laisvuosius Vakarus nukreiptąją veiklą. Tad suprantama, kad Sovietams amerikiečių naujasis ryžtas nepatinka. Jie įtarinėja, būk amerikiečiai tuo Eisenhowerio planu siekia Artimuose Rytuose „imperialistinių“ tikslų. Tačiau pačiuose Artimuose

pažadas, kuriuo Jėzus užbaigė savo kalbą Paskutinės Vakarietės metu, kai jau buvo čia pat Jo kančia ir mirtis: Ateis nu-
liūdimas taip pat ir jums, bet jis ilgai netruks, o džiaugsmas tvers be galo. Pasaulyje turėsite kentėti, bet nenusiminkite, aš nugalėjau pasaulį!“

Rytuose Eisenhowerio planas pasidaro vis populiariesnis.

Jau anksčiau grupė JAV atstovų rūmų narių kreipėsi į Amerikos prezidentą ragindama daryti žygių Jungtinėse Tautos, kad dienotvarkėn būtų įtraukta Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų pavergtų kraštų dabartinės padėties ištyrimas. Tąją iniciatyvą buvo pasirašę 19 atstovų.

Kaip visi atsimena, Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų priverstiną įjungimą į Sovietų Sąjungą jau prieš kelis metus yra tyrinėjęs specialus Kongreso komitetas (vad. Kersteno komitetas), bet dabar siekiama tuos tyrinėjimus vykdyti Jungtinių Tautų plotmėje. (E).

* * *

— Vliko pirmininkas atsidėjęs lanko Kanados ir JAV lietuvių kolonijas, kiekviena proga iškeldamas reikalą palaikyti Lietuvos klausimą aktualu. Taip pat akcentuojami Tautos Fondo vėjus reikalai, nes plačiau veikiant reikia ir daugiau lėšų. Skatinama aukoti Lietuvos laisvės reikalams ypač Vasario 16 d. proga. Amerikos Lietuvių Taryba paragino visus lietuvius Vliko pradėtajam Radijo vajui šiam svarbiam tikslui nesigailėti aukų. Nuo vasario 1 d. Altas pradėjo 1957 m. vajų, kurio pajamos, kaip ir kitais metais bus naudojamos Lietuvos laisvinimo reikalams. Vėjus Tautos Fondo reikalams vykdomas ir JAV L. Bendruomenės. (E).

— Britų min. pirmininkui Haroldui Macmillan sudarius naująjį britų ministerijų kabinetą, Vliko Vyk. Taryba pasiuntė sveikinimo telegramą, palinkėdama sėkmės jo atsakingame darbe ir drauge jungdama mūsų išsilaisvinimo viltis. Per britų ambasadą Vokietijoje gauta iš min. pirmininko Macmillano nuoširdi padėka.

MISIJOS LIETUVIAMS

AVELLANEDA

Šiais metais Avellanados ir jos apylinkių lietuviams pirmą kartą Misijas ves Gerb. T. Juozas Venckus, S. J., iš Montevideo.

Misijos prasidės Aušros Vartų liet. bažnyčioje Verbu Sakmadienį (balandžio 14 d.) per liet. Sumą.

Visą Didžiąją Savaitę pamokslai bus rytais 8 val. ir vakarais 7.30 (19.30) val. Did. Penktadienį ir Šeštadienį šv. Mišios bus po pietų ir po jų Misijų pamokslai. Misijų užbaigta bus per Vėlykų prisikėlimo iškilmingas pamaldas. (Plati Didž. Savaitės pamaldų tvarka bus pranešta sek. „Laiko“ numeryje).

VILLA LUGANO

Villa Lugano lietuviams misijos prasideda balandžio 1 d. vakare 7.30 (19.30) val. ir tęsis per visą savaitę.

Pamokslai bus sakomi kiekvieną dieną rytais 8 val., ir vakais 7.30 (19.30) val.

Misijos vyks Villa Lugano Santo Cristo parapijos bažnyčioje.

Kančios Sekmadienyje Suma ir šeimų bendra Komunija 10.30 val.

Misijas ves misijonierius Tėvas Jonas Bružikas, S. J.

TEMPERLEY

Temperley ir apylinkių lietuviams Misijos bus vedamos nuo balandžio 7 iki 14 dienos. Misijos prasidės Kančios sekmadienį, balandžio 7 d. 8 val. vakare, Temperley Nstra Sra. de la Piedad parapijos bažnyčioje.

Misijų pamokslai bus sakomi kiekvieną dieną 8 val. ryte ir 8 (20) val. vakare.

Misijas ves misijonierius Tėvas J. Bružikas, S. J.

Misijos baigsis balandžio mėn. 14 d. 6.30 (18.30) val. su vakarinėmis šv. Mišiomis.

BERISSO

Berisso ir apylinkių lietuviams Misijos bus vedamos nuo balandžio 15 iki 21 dienos. Misijos prasidės pirmadienį, balandžio mėn. 15 d. 19.30 (7.30) val. vakare Maria Auxiliadora bažnyčioje, Montevideo ir Callo gatvių sankryžoje.

Misijas ves misijonierius Tėvas J. Bružikas, S. J.

Vėlykų dienos rytą, kovo 21 d. 6 val. Prisikėlimo Mišios ir Misijų pabaiga.

Misijos nėra eilinis įvykis kiekvieno žmogaus gyvenime, todėl reikia tinkamai jomis pasinaudoti ir pažvelgti kokioje padėtyje yra mūsų brangios sielos reikalai. Per misijas Dievas ypatingai gausiai teikia savo malonių ir pagalbos visiems tinkamai ir rimtai jomis besinaudojantiems. Priimkime per misijonieriaus žodžius ir sakramentus Kristaus siunčiamą kvietimą daryti atgailą, nes žmogaus gyvenimas yra trumpas, o amžinybė niekad nesibaigianti.

Časeros, Palomar ir Hurlingham lietuviams Misijų tvarka bus paskelbta sek. „Laiko“ nr.

Gavėnios laikas yra pats tinkamiausias laikas aprūpinti savo sielą reikalais. Visiems ligoniams (ligoninėse ir namuose sergantiems) siūtoma pasikviesti kunigą ar bet kurį iš misijonierių ir pasiruošti tinkamai priimti Vėlykų šv. Komuniją, kad ir ligos skausmuose galėtumėt sveikinti prisikėlusį Kristų, linksmu Vėlykų Aleliuja!

BUENOS AIRES

ISKILMINGOS IRMOS NELIDOS PURLYTĖS VESTUVĖS

Kovo 23 d. Aušros Vartų lietuvų parapijos bažnyčioje kun. K. Černiauskas palaimino panelės Irmos Nelidos Purlytės su ponu Albertu Ruben Carreras moterystę. Prie altoriaus jaunavedžius palydėjo žinomas siuvyklos savininkas Jonas Remekis ir jaunosios mamytė Kazimiera Korsakaitė Purlienė. Daugybėje gėlių skėstančioje bažnyčioje ceremonijų metu giedojo šv. Cecilijos choras palydimas vargonų ir smuikų. Po religinių apeigų jaunųjų tėvai svečius priėmė Centro de los Comerciantes salėje, Piñeyro. Jaunieji povestuvinei kelionei išvyko į Mar de Plata.

JONO JUOZO SIMANAUŠKO — IRENĖS VELICKAITĖS VESTUVĖS

Kovo 26 d. Aušros Vartų lietuvų parapijos bažnyčioje su šventomis sutuoktuvų mišiomis kun. Juozas A. Margis palaimino Jono J. Simanauško ir Irenės Velickaitės moterystės Sakramentą. Prie altoriaus jaunuosius palydėjo p. Antanas Leonavičius, geležies prekių parduotuvės vedėjas ir megztinių fabrikos savininkas ir p. Domicelė Pileckienė, baldų fabriko savininkė. P. p. D. ir A. Leonavičiai iš bažnyčios jaunavedžius ir jų artimuosius gimines pasikvietė į savo namus ir jiems paruošė labai gražius pietus. Toji šventė buvo labai kukliai ir be triukšmo atžymėta, kadangi jaunosios tėvelis Kazimieras Velicka yra neseniai miręs. Jonas Simanauškas yra gerai žinomas mūsų lietuviškoje visuomenėje kaip nuolatinis ir uelus šv. Cecilijos choro ir „Aitvarai“ vyrų kvarteto dainininkas, „Vyčių“ dr. jos narys. Šiais metais baigė medicinos fakultetą ir darbuojasi kaip gydytojas Argerich poliklinikoje. Irenė Velickaitė taip pat nuo mažų dienų dalyvavo lietuviškose organizacijose. Paskutiniu laiku pasižymėjo „Šienapjūtė“ pjesės vaidyboje. Šiais metais baigė gimnaziją ir žada studijuoti mediciną. Abiem jaunavedžiams linkime gražaus povestuvinio gyvenimo.

BALYS IR URSULĖ SIMKŪNAITĖ ŠILAIKIAI ATSVENTĖ SAVO 25 M. (SIDABRINĖ) VEDYBINIO GYVENIMO SUKAKTĮ

Ta proga solenziantai kovo mėn. 5 d. Aušros Vartų lietuvų parapijos bažnyčioje turėjo iškilmingas jubilėines mišias ir po to kuklų šeimyninį subuvimą savo namuose, savo artimųjų tarpe. Ursulė Šilaičienė yra kilusi iš Pandėlio, Rokiškio v. Į Argentina atvyko 1929 m. 1932 m. sukūrė šeimos židinį su gabi jaunuoliu Balu Šilaika, kilusiu nuo Utenos. Visuomet pasižymėję darbštumu, tuojau nusiperka žemės sklypą ir pasistato gražų namą, kuriame ir dabar gyvena. Abu nuo pat pradžių uoliai dalyvauja lietuvių organizacijose. U. Šilaičienė yra ilgametė Lietuvių Moterų ir Mergaičių Dr. jos „Birutė“ narė, ėjusi toje draugijoje pirmininkės, sekretorės ir dabar dar tebeįnanti įvairias pareigas. Priklauso Lietuvai Išlaisvinti Centro Komitetui ir Gyvojo Rožančiaus Brolėjai. Ypač yra pasižymėjusi scenos, įvairių švenčių bei minėjimų rengimo darbe. „Laikas“ linki solenziantams ir savo nuoširdiems bendradarbiams ilgiausių metų darbuotės mūsų tarpe.

PAKRIKŠTYTI AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Kovo 23 d. pakrikštyta Lucia Teresė Balinskis, Ant. Balinsko ir Stasės Paserbskytės dukrelė. Kūmais buvo Adomas Bareikis ir Joana Narbutaitė. Ta proga p.p. Balinskai savo giminėms ir pažįstamiems surengė gražią vakarėlę.

Kovo 24 d. pakrikštytas devintasis Fred Minkevičiaus ir Mary Frye sūnus vardu Mykolas Ernestas. Kūmai: Alberto Ortoli ir Raquel L. de Conner.

Kovo 24 d. pakrikštyta Olga Maria Pastuskovas, Sapronijaus Pastuskovo ir Anelės Majauskaitės duktelė. Kūmais buvo: Juozas Antanavičius ir Tania Žibutytė.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems mane sveikintiems vardinį progą. Ypatingai esu dėkingas p. p. Bubliauskienėi ir Bubnelionei už / paukotą naują sutaną, O. Kneizaitėi ir M. Gallūnienei už aukas, Seselems Kazimierietėms už dovanas, O. Kundrotienei, O. Lipinskienei, O. Vanagienei, E. Buzienei ir V. Jaujūnėi už mano intencija užprašytas šv. Mišias. Visiems prašau Dievo palaimos ir lai Gallestingasis joms teatlygina už parodytą nuoširdumą.

Kun. Juozas A. Margis, MIC.

ROSARIO

Kovo 3 d. buvo atšvęsta parapijos Globėjo šv. Kazimiero šventė. Bažnyčia klestėjo pasipuošusi gėlėmis, ypač šv. Kazimiero altoriaus ir eisenai paruoštoji šv. Kazimiero statula. 9 val. lotyniškas šv. Mišias giedojo iš parapijos jaunimo — vyrų susidaręs stiprių balsų choras. Pamokslą sakė kaimyninės N. S. de la Guardia klebonas J. Nuñez. 10 val. buvo iškilmingos lietuvių šv. Mišios. Popiet 18 val. įvyko šv. Kazimiero garbei eiseną per apylinkines gatves. Eiseną palydėjo policijos dūdų orkestras, kurios priekyje ėjo kryžius palydimas Lietuvos ir Argentinos vėlavų, kurių tarpe ėjo tautiškai apsirengusių lietuvių Nijolė Papekytė. Procesijoje dalyvavo taip pat kaimyninės N. S. de la Guardia parapijos ūkininkai, nešdami didelį ir sunkų savo kryžių bei N. S. de la Merced Maldos Apaštalavimo narės su vėliava. Šaunius šventės pietus virė p. Zagreckienė su sūnumi Alfonsu.

Į šv. Kazimiero šventę atvažiuo grįždamos iš Kordobos šv. Kazimiero seselės Angelica ir Kamila.

Su Seselemis grįžo pas savo mamytę po ištiso mėnesio atostogų Olga Tičionytė. Nors grįžo jau apie rytą, bet nėjo poilsio, kol neišpasakojė visus savo įspūdžius. Laukia, kad galėtų kitą metą vėl važiuoti į Villa del Dique su daugiau rosariškių mergaičių.

Viktoras Duda, anksčiau turėjęs tik motociklą, dabar įsitaisė sunkvežimuką - camionceto. Jo sesutė Stasė su Marija Jesevičiūte buvo išvažiavusios atostogų į Mar del Plata.

P. Petruškevičiūtė de Zampa kartu su savo vyrų išvažiuoja atostogoms į Urugvajų. Pirmą maną pabūti Montevideo mieste, o paskui aplankyti ir kitas Urugvajaus vietas.

Jau du mėnesiai kaip guli „La Caridad“ ligoninėje 2 salėje Petras Jutė. Pamažu gerėja ir tikisi iš ligoninės greitai išeiti. Julius Kubilius ligoniu parinko aukų. Aukojai: Rosario Lietuvių Bendruomenė 100 p., Antanas Varnas 50 p., Simanas Krešinskas 50 p., Jonas Radzevičius 50 p., Jonas Jesinskas 30 p. ir Julius Kubilius 30 p.

Kovo 16 d. mirė apie pusę metų sirgęs Stasys Liekis. Kurį laiką gulėjo Caja Mutual ligoninėje, vėliau buvo perkeltas į kitą.

Kovo 17 d. atvažiuo į Rosario gydytis iš Montevideo p. Lasauskienė. Rytojaus dieną tuojau buvo internuota Sanatorijoje „Centro“ analizėms. Ją gydo Dr. Alejandro Martinez.

su mišku, į kurį jau persikėlė gyventi.

Lietuvių laikomose vasarnamiuose ir pas privačius tautiečius Islas de Ibicuy salose vasaruoja: F. Pošiūnas, Ant. Vytyrus, M. Kančauskienė su sūnum, P. Gudelevičius, pp. Grišonai iš Urugvajaus, P. Limbai, V. Sviderskas ir skautų būrelis.

***

LIETUVAI ISLAISVINTI CENTRAS IR ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ IR SPAUDOS TARYBOS (ALOST) PREZIDIUMAS,

pravedęs Vasario 16-tos Dienos minėjimą

re išk i a

LIETUVISKĄ SIRDINGĄ PADEKĄ:

- 1) Argentinos Lietuvių Susivienijimo Centro Valdybai už duotas pasinaudoti patalpas rengiant Vasario 16 dienos minėjimo aktą;
- 2) Leonardui Sruogai, A. Santarui ir K. Rūniumi už bendradarbiavimą ruošiant spaudos atstovų priėmimą;
- 3) Šv. Cecilijos chorui už giedojimą Katedroje ir dalyvavimą minėjimo akte;
- 4) p. Vaclovui Rymavičiui už choro paruošimą šventei;
- 5) kun. klebonui Pranui Garšvai už išrūpinimą pamaldų Katedroje;
- 6) Radio valandėlės „Lietuvos Aitai“ vadovybei už translacią programos Vasario 16 d. proga;
- 7) Arg. Liet. Balso leidėjui Pranciškui už išrūpinimą transnacijos per Radio Excelsior ir Radio Porteña ir už paruošimą transliuojamą programą;
- 8) Poniai Mikelonienėi už dalyvavimą su mažaisiais lietuviškais tautiniuose rūbuose pamaldų metu Katedroje;
- 9) Poniai Natalijai Jablonskytei de PIEDER už multiplikavimą rezolucijų ir kitus spaudos darbus;
- 10) Dr. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro pirmininkui A. Mielūnui už paruoštą kalbą Vasario 16 d. proga;
- 11) Solistei p-lei Liucei Paliulionytei už dalyvavimą meninėje programoje;
- 12) Solistei poniai Jonei Simoniūnienei;
- 13) Skautų tautinių šokių grupės vadovui Z. Jauniui ir šokėjams: E. Čikštaitėi, O. Čekanauskaitėi, D. Valentinaitei ir D. Santaraitėi, St. Metrikiui, A. ir V. Rastauskams, T. Jackevičiui ir R. Mackevičiui;
- 13) Akompanavusiems solistėms ir chorui E. Mikušionienėi, E. Čikštaitėi ir A. Stasiūniui;
- 14) Deklamuotojoms: p-lei D. Va-

23) „Argentinos Lietuvių Balsui“ ir „Laikui“ už vestą šventės programą ir talpintus pranešimus.

24) Visiems mūsų tautiečiams dalyvavusiems Katedroje, minėjimo akte Susivienijimo salėje, ir visiems taip duosniai aukavusiems Vasario 16 Gimnazijai ir visiems kitiems ku nors prisidėjusiems prie šventės pasisekimo.

VINCO KRĖVĖS VARDO LITERATŪRINEI PREMIJAI,

kurią Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealyje numato įteikti š. m. gegužės mėn. už 1955-56 m. išleistą lietuvių grožinės literatūros veikalą, skirti sudaryta sekanti jury komisija: Birutė Pūkelevičiūtė (Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovė), Jonas Kardelis (Kanados Lietuvių Bendruomenės Montreolio apylinkės atstovas), Dr. Henrikas Nagys, Birutė Ciplijauskaitė, Kazys Veselka (Lietuvių Akademinio Sambūrio nariai).

Liet. Akad. Sambūris Montrealyje

DRAUGAS — kat. dienraštis, DARBININKAS — savaitraštis, TEVIŠKĖS ŽIBURIAI — savaitr. DIRVA — savaitraštis, ATEITIS — jaunimo žurnalas, LAISKAI LIETUVIAMS — jaun. ž. ŽVAIGŽDĖ — žurnalas šeimoms, EGLUTĖ — vaikų laikraštėlis.

REKOMENDUOTINOS KNYGOS:

- Komunizmo pagrindai, J. Venckus populiarus, gilus ir platus komunizmo nušvietimas. Kaina 10 pesų.
- Benamiai — J. Mikelinis, tremtinio varganos dalies aprašymai.
- Žmonės ir žvėrys, St. Yla — Kaceto pergyvenimai su fotografijomis ir dokumentais. Kaina 90 pesų.
- DAIKTAI IR NUORŪKOS — L. Žitkevičius.
- PAKLYDE PAUKŠČIAI — Jurgis Jankus.
- SVENTŲJŲ GYVENIMAI — K. Matulaitis
- AUŠRELĖ (vaikams) St. Zobarskas.
- VARDAN DIEVO (mažųjų maldos) Stasys Yla.
- Lietuvių Tautos Kelias, M. Biržiška — apie atbūnančią tautą, darbus, žygius ir veikėjus. Kaina 50 pesų.

Šias ir daug kitų įdomių knygų galima gauti LAIKO Administracijoje.

JUOKAI

Caro laikais žemaitis Tautkus buvo pašauktas kariuomenėn. Kadangi buvo aukštas ir gražios išvaizdos, tai paskyrė asmeninį caro gvardijon. O caras pamatęs naują kareivį dažnai jį paklausdavo ta pačia eile trijų dalykų — kaip senai tarnauji, kiek turi metų ir ar patenkintas maistu ir viršininkais?

Žemaitį taip greitai rusiškai nešmokysi. Tada puskarininkis, norėdamas jį paruošti netikėtumui, pamokė, kad j pirmąjį klausimą atsakyti — „Du mėnesiai, Jūsų Didenybe“, j antrąjį — „Dvidešimts penki metai“ ir j paskutinįjį — „abudu, Jūsų Didenybe“.

Ir štai už poros dienų caras apžiūrė savo gvardiją ir pamato naują kareivį. Kaip niekada pradeda nuo antro klausimo:

— Kiek turi metų, jaunuoli? — Tautkus manydamas, kad tai pirmas klausimas, atrėžė: — Du mėnesiai, Jūsų Didenybe. — O kaip senai tarnauji gvardijoje?

— Dvidešimts penki metai, Jūsų Didenybe — atsakinėja Tautkus nekeisdamas eilės.

Caras nustemba ir pyktelėjęs riktelė:

— Tai tu kvailas ar aš? — Abudu, Jūsų Didenybe! — išpoškina paskutinį savo išmoktą atsakymą žemaitis.

Joną pakvietė kaimynas į laidotuves savo trečios žmonos.

— Neistu! — pasako savai žmonai.

— Dėl Dievo. Kodėl gi? — ji klausia.

— Matai širdelė, man gėda priimti tiek kartų pakvietimą to pat rūšies, kai aš jam negaliu tuo pačiu atsilgynti.

Nuoširdūs LAIKO rėmėjai Juozapas Laiko platintoju ir Alfonsas Burokai su nenulstamu Pijum Gudelevičiu.

ISLAS DE IBICUY

Andrius Ramanauskas su B. Kristalavičium nusiipirko prekinį laivą, su kuriuo važinėš tarp Entre Rios salų ir Buenos Aires. Laivą pavadins „Kaunas“ vardu.

Alfonsas ir Juozapas Burokai, 10 metų laikę pensiją Ibicuy salose, įsitaisė lentiūvę. Savo miško medžiagą, paruoštą savoj lentiūvėj, slūdina pardavimui į Buenos Aires.

Alfonsas Baniulis su savo vadovaujamu orkestru dalyvauja saliečių rengiamuose parengimuose.

Kleopas Jocys, prieš keletą metų persikėlęs gyventi į savo ūkį, jau kuris laikas serga.

Tomas ir Sofia Vyšniauskai Islas de Ibicuy salose nusiipirko ūkį

lentinaitei ir D. Ginterytei;

15) Akordeonu grojusiam R. Rūniumi;

16) Susivienijimo budėtojų vasario 16 dienos p. Stalioračiui (jr.);

17) Lietuvių skautams už praveštą prie įėjimo rinkliavą aukų laipsais;

18) Visoms ponios ir panelėms dalyvavusioms Katedroje tautiniais rūbais;

19) Programos vedėjui K. Rūniumi;

20) Pranešėjams: T. Jackevičiui ir p-lei O. Savickaitėi;

21) Pijui Sakalaukui už parūpinimą jį pristatymą vainiko į Katedrą;

22) Panelėms asistavusioms uždedant vainiką;

A. + A

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. a. Magdalena Marčiukaitytė - Brusokienė staiga mirė kovo 18 d. sulaukusi vos 46 metų amžiaus. Veliionė buvo kilusi iš Pilotiškių km., II-jų Gudelių valsč. Į Argentina atvažiavo 1929 m. Palaidota Chacarita kapuose. Argentinoje paliko nuiludusį savo vyrą Petrą.

A. a. Pranė Stanevičiūtė Šimkienė po sunkios ir greitos ligos kovo 24 d. mirė Florito ligoninėje. Veliionė turėjo 51 metus, kilusi iš Skirsnemuniškių III-jų kaimo, Jurbarko v.

LAISVĖS GINKLAS — GERA, LIETUVISKA SPAUDA

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS adresas: Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

• Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS yra kiekvieną sekmadienį 8.30 val. 7to radio Solis bangomis (CX 44).

* KIRPYKLA "OLGA" — Igaalikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniomis mašinomis ir naujais metodais. Pirmama mokinės —

Olga Jasulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

ŪZINIŲ IR UŽUOLAIŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, yalizoms užvalkalai, gulumos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prielaimos Sav. Antanas Šalčiūnas Juan B. Alberdi 925-31. T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

• PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA

REMONTUOJAMA:

- ŠALDYTUVAI - HELADEROS,
- RAŠOMOSIOS,
- SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
- VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas: MEXICO 766 MEXICO 950 T. E. 38 - 2950

Resėinių apskr. Į Argentina atvažiavo 1927 m. Paliko sūnų Antaną 20 metų amžiaus ir sesers vaikų Antaną Petruską, Konstanciją Deveikiene, Mariją Kisieliene. Palaidota Sarandi kapuose.

A. a. Vladas Pugžlys, 57 m. amžiaus, sausio 28 d., bedirbdamas fabrike, staiga mirė. Palaidotas Sarandi kapuose.

Tesuteikia Viešpats visiems mirusiems amžiną ramybę.

— Balandžio 6 d. 10 val. Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje bus atlaikytos iškilmingos gedulingos pamaldos už a. a. Antaną ir Karoliną Basiūnaitę Petrauskus, mirusius Sibire, Jurgį Petrauską ir Oną Janulionienę, mirusius Lietuvoje. Šiose pamaldose dalyvauti kviečia visus gimines ir pažįstamus Ona Janulionienė ir Petronė Pagoreckienė.

— Vincas Naruševičius ir šeima kviečia gimines ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus laikomos balandžio 7 d., Aušros Vartų lietuvų parapijos bažnyčioje 8 val. už a. a. Juozą tėvą ir Juozą sūnų Adukauskus ir 9 val. už a. a. Oną ir Juozą Naruševičius.

Už „žvaigždę“ ir „Laiskai Lietuviams“ prenumeratas prašome mokėti „Laiko“ administracijoje ar „Laiko“ atstovui Pijui Gudelevičiui. Metams kainuoja 50,— argentiniskių pesų.

BERISSO

A. a. Jonas Grizas, 57 metų amžiaus, kovo 1 d. staiga mirė. Veliionė buvo kilęs nuo Rokiškio. Į Argentina atvyko 1927 m. Visą laiką dirbo Berisso skerdyklose. Paliko nuiludusią žmoną Sofiją, dukterį Adele, P. Šmalkštienę, O. Balaisienę, Juškienę Argentinoje ir Magdalėną Lietuvoje. Palaidotas La Platos kapuose.

HURLINGHAM

HURLINGHAM ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS PRANEŠIMAS Hurlinghamo šeštadieninė mokyklė balandžio 13 d. 15.30 val. calė

PONIAI ONAI KUNDROTIENEI,
mirus jos vyrui, nuoširdžią užuojautą reiškia
P. ir E. Buzai

Necochea 604, pradės savo ketvirtuosius mokslo metus. Apylinkė gyventieji lietuviai prašomi siųsti savo vaikučius. Bus mažųjų grupė į kurią primami jau turį 5 metus vaikais.

Balandžio 7 d. 16 val. kviečiamas tėvų susirinkimas, kurio tikslas yra išrinkti TĖVŲ KOMITETĄ. Tuo pačiu metu vyresnieji mokyklos mokiniai baigs tvarkyti knygas, kurias p. Kaz. Laucius padovanojo. 1904 m. balandžio 7 d. lietuviai atvažavo spaudą. Šią sukaktį Hurlinghame šeštadieninė mokykla paminės darbu. Kad ir mažo knygynėlio įsteigimas bus tinkamiausias mūsų knygnešų ir kovotojų už jos laisvę pagerbimas.

Tėvų susirinkimas įvyks Hurlinghame, Necochea 604.

Mokytoja Elzė Diminskienė

IŠ A. L. B. HURLINGHAM APYLINKĖS VEIKLOS

Š. m. kovo mėn. 23. įvyko Hurlingham Apylinkės Valdybos posėdis, dalyvaujant su kviestais tos apylinkės lietuviais veikėjais. Buvo svarstyta šeštadieninės mokyklos reikalai, Apylinkės knygynėlio steigimas, Maironio 25-kių metų sukakties paminėjimas ir kiti Apylinkės veiklos klausimai. Nutarta šeštadieninę mokyklą pradėti š. m. balandžio mėn. 13 d. 15.30 val. Prieš tai balandžio 7 d. 16 val. sukviešti vaikučių tėvus pasitarti mokyklos

reikalais ir išs rinkti Tėvų Komitetą.

Apylinkės knygynėlio steigimo pradžiai gražų įnašą padarė šios Apylinkės veiklos narys p. Kazimieras Laucius, paaukodamas Apylinkės knygynėliui 57 vertingas lietuviškas knygas. Apylinkės valdyba už šią gražią dovaną p. K. Lauciu nuoširdžiai dėkoja ir pasižada knygynėlį plėsti, kviesdama apylinkės lietuvius prisidėti su knygu aukomis. Taip pat nutarė skirti dalį lėšų nupirkti naujai išspausdintų lietuviškų knygų.

Maironio 25 metų mirties sukaktuvėms paminėti nutarta šeštadieninė mokykla pavesti paruošti minėjimo programą, o Apylinkėi pagaminti Maironio vertingą paveikslą arba biustą.

Korespondentas

TEMPERLEY

PRANEŠIMAS

A. L. B. Temperley Apylinkės Valdyba kviečia atvykti į susirinkimą, kuris įvyks š. m. balandžio mėn. 27 d. 18 val. pas p.p. Morkūnus, 6-ta g-vė., nr. 450, Villa Sastre, Temperley.

Nariams dalyvavimas būtinas. Norintieji galės prisidėti.

Po susirinkimo bus vermutas. Apylinkės Valdyba

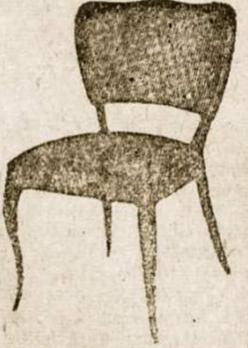
FARMACIA "NENISKIS"
ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ
FARMACEUTICA
AV. SAN MARTIN 740
BURZACO
(Pdo. Ate. Brown)
30 metrų nuo Av. Espora, priešais col. San Vicente stotį.
KALBA LIETUVIŠKAI.

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.
Jei norite turėti geriausias sužieduotųjų, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO "REPORTER", kur fotografas profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.
L. KANČAUSKO,
FOTO "REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
ATLIEKAMA:
REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.
ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)
Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.
ESCALADA 2052 T. E. 21 - 6541 CAP. FEDERAL
(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7206

PIRMAEILIS GROŽIO SALONAS "LA RUBIA"
SAVININKĖ IR VEDEJA
ONA KASPARIENĖ
SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS
JUANA DAILYDĖ, vedėja
SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neįžintus namus. — Sutelkia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

ALBERTO E. TIMINSKAS
COCHERIA "M I T R E"
Pasirūpina laidotuviemis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.
B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

V. RAMANAUSKAS
RADIO TECHNIKAS
mokslo baigęs JAV.bėse.
Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatų. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY". Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius.
Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* "PENSION LITUANA", sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie įvairių kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* "LIETUVA" Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

LIETUVISKAS PENSIJONAS
c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli plažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. papiginta kaina.
Savininkas
JUOZAS VASILIAUSKAS

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKSTELIS, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikellonis Cosquin 5565, Villa Lugano.

TEXTILBRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo 4 de Junio

Jaunosios ir kūmos pasisiūkit suknius (ajuar) pas Profesorę ONĄ BALNAITYTĘ, c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud. SINGER SISTEMA

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13 - 17 val. ir sekm. 13 - 16 val.

Buenos Aires Avellaneda

ALOST POSĖDIS

Š. m. kovo mėn. 16 d. Lietuvių Centro patalpose įvyko ALOST — Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos posėdis, kurio darbotvarkėje svarbesnių punktų eilėje buvo Nepriklausomybės šventės minėjimo apyskaitos priėmimas, ALOST prezidiumo rinkimai, bei organizacijų švenčių kalendoriaus minėjimas. Šiame posėdyje nedalyvavo didelė dalis organizacijų atstovų. Reikia manyti, kad tai įvyko, ne dėl blogo noro, nes atrodo, kad posėdžio data ir vieta nebuvo reikiamai paskelbta. Ateityje pageldataina, kad Tarybos posėdžiai būtų šaukiami raštu ir kad visos ALOST sudarančios organizacijos dalyvautų juose, nes dalies organizacijų nebuvimas priverčia kitas gaisinti laiką.

Šiame posėdyje buvo patvirtinta Nepriklausomybės šventės minėjimo apyskaita ir paprašyta organizacijos, kad Tarybos prezidiumui pristatytų savo švenčių švenčių sąrašą.

Kaip žinome, Tarybos prezidiumas buvo numatęs atstatyti po vasario 16 d. minėjimo, šis klausimas Tarybos posėdyje buvo nuodugniai išnagrinėtas ir Tarybos prezidiumas paprašytas atsaukti šį savo nutarimą ir toliau tęsti sėkmingai pradėtą darbą, nežiūrint retkarčiais pasitaikančių nesklaidumų.

Kadangi minėtame posėdyje trūko daugelio organizacijų atstovų, tenka manyti, kad alandžio mėn. 27 d. 19 val. Lietuvių Centro patalpose naujai šaukiamame posėdyje netruks nei vieno atstovo.

PATIKSLINIMAS

Iškilus paskutiniame susirinkime klausimui dėl netikslaus informavimo organizacijų organus, pranešu, kad informacijos nebuvo tinkamai patiekto paskelbiant tik vienam ap. org. „Laikė“ ir neišsuntinėjant raštiškai, ne dėl blogos valios ar norint kuriuos nors ignoruoti, bet dėl to, kad turėjau dalyvauti skautų išvykoj į Montevideo lietuvių koloniją, kas ir sutrukdė tinkamai atlikti šias pareigas.

ALOST Sekretorius S. Babronis

ARG. LIET. B-NĖS VEIKLA

Po vasaros karščių ARLB Centro Valdyba kovo mėn. 17 dienos posėdyje apsvartė bolševikinio teroro parodos, radio valandėlės Lietuvai, ACEN ir kitus einamuosius reikalus. Bolševikinio teroro parodos klausimu informavo inž. L. Stašaitis. Jis pabrėžė, kad po vasaros atostogų darbai vėl varomi toliau, nors parodos organizatoriai susidūrė su patalpų klausimu, bet visi sunkumai manoma nugalėti ir parodą stengiamasi atidaryti kaip tik bolševikinio teroro dienų minėjimo proga t. y. apie birželio vidurį. Tuo pačiu laiku yra gauta valandėlės transliacijai į Pavergtąją Lietuvą ir jai jau uoliai rengiamasi. Be to šv. Velykų proga norima Radio bangomis pasiekti mūsų brolius anapus geležinės uždangos ir nors tuo būdu įrodant, kad kur lietuvis bebūtų

ARGENTINOS LIETUVIŲ BUV. KARIŲ IR KOVOTOJŲ SAJUNGA

Š. m. balandžio mėn. 28 d. 12 val. Lietuvių Salės sodelyje ruošia

VELYKINIŲ MARGUČIŲ ŠVENTĖ.

Programoje numatoma:

bandri „asado“ pietūs su Velykiniais margučiais margučių ritinimas margučių mušimas gražiausio margučio konkursas.

Laimėtojams bus įteikiamos premijos. Gi konkursą laimėjusieji margučiai bus padovanoti Lietuvių Tautiniam Muzėjui, pažymint laimėjusiojo pavardę. Maloniai kviečiame visus lietuvius jau dabar pradėti rinkti stipriausius kiaušinius ir dailinti margučius. Tenebūna nei vieno lietuvi, kuris nedalyvautų šioje šventėje. Bilietus gauti „asado“ pietums ir užsirašyti minėtose varžybose bei konkurse galima Lietuvių parapijos raštinėje bei pas visus Sąjungos platintojus.

Arg. Lietuvių Buv. Karių ir Kovotojų Sąjungos Valdyba

jo mintys vis skrieja tenais prie Nemuno.

Agr. A. Santaras informavo ACEN reikalais. Yra gautas raštas, kad Arg. ACEN delegatūra gautų sau raštinės patalpas. Jas bandoma gauti paties centro rajone. Kai tik bus nugalėta ši techniška kliūtis, tai tada darbai bus susistematuoti ir greit varomi pirmyn. Taip pat gautas pranešimas, kad lietuvių antruoju atstovu prie ACEN delegatūros Argentinoje yra paskirtas prof. V. Staugaitis.

Posėdžiui svarstant gautuosius raštus iškilio pasiūlymas parengti memorandumus įvairių valstybių UNO atstovams, gen. UN sekretoriui Dag Hammarskjöld, Arg. laikinajam prezidentui, viceprezidentui ir Užs. Reik. Ministerijai. Tais memorandumais norima priminti pasauliui, kad Lietuvos laisvės byla nebūtų nustumta į šalį ir kad lietuvių laisvės troškimas kas kart stiprėja. Apsvarstius smulkesnius einamuosius reikalus Centro Valdyba posėdį baigė nusprendus vėl susirinkti balandžio mėn. 14 d.

Bs.

ISKILMINGAI MINĖS MOTINOS DIENĄ

Motery ir Mergaičių „Birutės“ Draugijos posėdyje, įvykusiame kovo 17. 1957 m., nutarta iškilmingai paminėti Motinos Dieną. Bus suvaldintas gražus 4-rių veiksmų veiklas „Dvi našlaitės“. Motinos Dienos pamaldose kviečiamos visos narės dalyvauti bažnyčioje tautiniuose rūbuose ir galimai daugiau priimti šv. Komuniją už savo brangias mamas.

VISUOTINAS SUSIRINKIMAS

Š. m. balandžio mėn. 14 d. 12 val. Lietuvių salės svetainėje šaukiamas visuotinis L. S. K. „KOVAS“ narių susirinkimas.

Dienotvarkė:

- 1) Naujos valdybos rinkimai.
- 2) Tolimesnė veikla.

Pastaba: Neatvykus reikiamam narių skaičiui už val. (18) val. šaukiamas naujas susirinkimas, kuris bus laikomas teisėtu, esant bet kuriam narių skaičiui.

L. S. K. KOVA Valdyba

„Laiko“ red. kun. A. Kleiva, MIC, kovo 22 d. išvyko į Rosario pavaduoti kun. dr. P. Brazio ir kun. J. Jakaičio išvykusių kongregacijos reikalais į J. A. Valstybes.

Gautomis paskutinėmis žiniomis iš USA paaiškėjo, kad TT. Marijonų lietuvių šv. Kazimiero Provincijos šiaurės Amerikoje delegatais - atstovais į Vyrčiaus Susirinkimą Romoje yra išrinkti Gerb. T. T. Jonas J. Jakaitis ir J. Jančius. Šiuo metu visi trys iš Argentinos nuvažiavę T. T. Marijonai labai smarkiai dirba: veda misijas, kolekcionuoja, sako paskaitas per radio ir t. t.

Andrius Baltrušaitis praleidęs keletą savaitių Caruhė kurorte grįžo atgal į Buenos Aires ir jau pradėjo dirbti „LAIKO“ spaustuvėje.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

(Neskaitant prenumeratų)

- \$ 100 — J. Petronis
- .. 50 — D. Gurskytė
- .. 40 — E. Dominas
- .. 30 — K. Sinkėvičius
- .. 20 — J. Binkys
- .. 20 — K. Darationienė
- .. 20 — S. Janulis
- .. 20 — P. Leščius
- .. 20 — N. N.
- .. 20 — A. Veselis
- .. 15 — A. Korsakas
- .. 10 — E. Bražėnas
- .. 10 — P. Baronas
- .. 10 — V. Guobis
- .. 10 — B. Gricienė
- .. 10 — O. Madestavičienė
- .. 10 — V. Mikšys
- .. 10 — J. Pagoreckis
- .. 10 — E. Rimavičius
- .. 10 — E. Simanavičius
- .. 10 — J. Zabarauskas
- .. 10 — A. Židelis
- .. 10 — J. Zurba

Visiems LAIKO Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija

LAIKO“ Spaustuvės Statybos Fondui aukojo:

- \$ 100 — Kazimiera Zelepūgaitė
- .. 50 — Venceslao Šulcas
- .. 50 — Veronika Žekytė
- .. 10 — Petras Vozbutis.

Aukotojams nuoširdžiai dėkoja LAIKO Spaut. Statybos Fondo V-ba

AUKOS L. K. T. MUZĖJUI AVELLANEDOJE

Juozas Bendorinas — 14 menišku rūmų paveikslams.

Juozapa Burokienė — ažuolinę su tautiniais raizūnais skrynute. Žurnalus: „Lietuvos vaizdai“ ir „Motery pasaulis“.

Alfonas Burokas — lietuviškų pašto ženklų rinkinį.

Alė Vasiliauskaitė — knyga „Liturgika“.

Kazys Sadukas — \$ 10.

Visiems aukotojams maloniai dėkoja

Muzėjaus Vadovybė

„Laiko“ atstovui P. Gudelevičiui lankantis Entre Rios salose, teikiusiems jam visokeriopą paramą ir vašingumą p.p. Alfonsui ir Juozapui Burokams ir p. Dūdėk už pagalbą platinant „Laiką“ ir visiems kitiems už dovanas nuoširdžiai dėkoja „Laiko“ Administracija

Janė Murinaitė Šimoliūnienė išvyko į USA. Kovo mėn. 23 d. lėktuvu su savo dviem sūneliais išvyko pas savo vyrą Vladą p. Janė Šimoliūnienė. Į Ezeiza aerodromą išvykstantį ją išvydė susirinko didelis pp. Šimoliūnų draugų bei pažįstamų būrys. Tuo įrodymais kokių veiklių visuomenės veikėjų neteko Argentinos lietuvių kolonija. Net iš Kordobos miesto išleisėtvėse dalyvavo M. Bendinskienė ir Elena Janulienė. „Laikas“ linki p p. Šimoliūnams laimingos darbuotės šiaurinės Amerikos lietuvių tarpe.

Alicia Miliauskaitė kovo 24 d. šventė savo 15 metų gimtadienį. Ta proga josios namuosna susirinko didelis būrys lietuviško jaunimo, pp. Millauskų giminii, draugų bei pažįstamų su įvartomis dovanomis naujosios panelės pasveikinti. Sveikinių su dovanomis buvo net iš USA. Alicijos tėveliai atsilankiusiems iškilė labai gražias vaišes. „Laiko“ vardu solenizantę sveikino kun. J. A. Margis ir Br Pijus Gudelevičius.

Valerija Bendinskienė jau kelios savaitės visiškai Bs. As. Apstojusi pas Valeriją ir Vladą Deveikius. Aplankė Aušros Vartų parapiją ir dalyvavo keliuose lietuviškuose parengimuose. K. Sadukas ir E. Janulienė kaip VI-tojo Skyriaus Kordobos atstovai atvyko į Buenos Aires dalyvauti Susivienijimo Lietuvių Argentinoje atstovų suvažiavime. Aplankė taip pat „Laiko“ redakciją ir Lietuvių Muzėjų ir žada dar kelis dienių paviešėti Buenos Aires lietuvių tarpe.

Leonas Šaulys, Sp. K. KOVAS krepšininkas ir valdybos narys, po keletos savaitių atostogų Kordobos kalnuose. La Falda kurorte, grįžo atgal į Buenos Aires.

Asado pietūs pas pp. Kanapinskus. Visiško pagijimo ir Juozapinų proga Juozas Kanapinskas ir Napoleonas Katinas su šeimomis surengė savo artimiesiems ir pažįstamiems didžiules vaišes kovo 17 d. Kanapinskų namuose, kuriose dalyvavo virš 30 svečių. Kovo 19 d. šv. Juozapo šventėje, taip pat didelis būrys draugų ir pažįstamų susirinko mūsų lietuviškos kolonijos seno veikėjo pasveikinti, kuriems

LAIKAS

Franqueo Pagado
Concesión N. 4359
Tariša Reducida
Concesión N. 4916

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanio
Mendoza 2280, Avellaneda, Ba. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N. 524296

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, psm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitar — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XI METAI — Nr. 187

28 DE MARZO

MISIJOS LIETUVIŲ KOLONIJOJE

PRANEŠAME IR KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS Į MISIJAS,

kurios bus sekančia tvarka:

VILLA LUGANO liet. kolonijai nuo kovo 31 d. iki balandžio 7 d. Veda kun. J. Bružikas, SJ, visiems lietuviams pažįstamas misijonierius.

TEMPERLEY liet. kolonijai nuo balandžio 7 d. iki 14 d. Veda taip pat kun. J. Bružikas, SJ.

AVELLANEDOJE, Aušros Vartų liet. parapijoje bus misijos nuo balandžio 14 d. iki 21 d. (Didžiąją Savaitę). Misijas ves jėzuitas kun. J. Venckus.

Villa Lugano, Temperley, Avellanedos ir Berisso kolonijoms Misijų tvarka smulčiau yra paskelbta šio „Laiko“ 6-tame puslapyje.

Visi lietuviai yra prašomi uoliai lankytis misijose ir tinkamai pasiruošti Velykoms, kad su Kristaus prisikėlimu keltumėmės visi geresniam gyvenimui.

ŽYMI GERADARĖ

Ona Kniežaitė yra užsakiusi padaryti lietuvių Aušros Vartų parapijos zakristijai dideles ir meniškias spintas, sudėti bažnytiniam rūbams ir jau yra už darbą įmokėjusi 3000 pesų.

J. ir B. Balmiai, pardavę savo namus Lanus O., nusipirko namą netoli lietuvių parapijos, kur greitai laiku numato įrengti įvairių prekių parduotuvę.

PAJIESKOJIMAS

Ona Sartauskaitė (dabar O. Balsienė), kilusi iš Veiverių valsč., Marjampolės apskr., loško savo gimnias iš Onos Ruseckaitės išvykusios iš Lietuvos 1927 — 1928 metais į Argentiną — Buenos Aires.

Ieškomoji arba apie ją žinantieji maloniai prašomi atsilepti: Ona Sartauskaitė - Balsienė, 63-10 Dieterle Crescent, Rego Park, L. I. 74., New York, U. S. A.

SANTA FE

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame T. T. Marjonams už priėmimą Villa del Dique praleisti mums keletą dienų poilsui. Džiugu buvo pažinti kaip gražiai Seselės Kazimierietės vedė lietuvių atostogas.

Viktoras Kalėda su šeima

Stefanija, Kazys ir Vincas Norkai šiais metais užgavėnes praleido Santa Fė. Buvo apstoję Zagurskų ūkyje, Sauce Viejo, kur surangė dideles kazimierines, į kurias suvažiavo labai daug lietuvių iš Santa Fė miesto. Kovo 13 d. Vincas Norkus lėktuvu grįžo į Buenos Aires. Stefanijai ir Kazui Norkui beveik visi santafesiškiai padarė išleisėtvės činčių namuose.

MIELAS „LAIKO“ SKAITYTOJAU, AR JAU UŽSIMOKĖJAI PRENUMERATĄ?

„LAIKO“ Spaustuvės VAJUS

Visi taurūs lietuviai, prisimėnę, kad gera lietuviška spauda yra geriausias ginklas prieš mūsų tėvynės, tantos ir kolonijos priešus, kviečiami savo auka paremti „LAIKO“ spaustuvės vajų. Surinkus bent dalį pramatomų išlaidų bus pradėti statybos darbai. „LAIKAS“ jūsų neapvytė; neapvils ir LAIKO spaustuvė. Tai bus pasididžiavimas lietuviams ir nusistebėjimas svetimiems.

Visi į darbą ir į kovą už šviesesnį rytojū!